విడిప్రతిక ౧ అణా

గోలకొండపత్రిక

103259

ప్రతి సోమ, గురువారములందు ప్రకటింపబడును

సం|| చందా రూ. ౬ మే 4 వ తేది 1936 సోమవారము అర్ధ సం|| చందా రూ. ౩

త్రూపుబజారు, హైద్రాబాదు - దక్కన్.

సంపుటము ౧౦ శా. శ. ౧౮౫౮ శ్రీ ధాత సం|| వైశాఖ శు ౧౩ సోమవారము. ౧౦ ఖుర్దాద్ ౧౩౪౫ ఫ. సంచిక ౬౭

మన న్యాయ శాఖలో అవసరములైన సంస్కారణాలు

ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారి సూచనలు

"భవిష్యత్తులో అనుసరణ యోగ్యము లగునట్టియు, మార్గదర్శకములగునట్టియు సంస్కారణములు గావింపబడినవేగాని గతకాలమునందు గావింపబడిన సంస్కారణములను, అభివృద్ధినిగూర్చి నివేదించుకొనుటవలన లాభముండజాలదు. వీటిగావింపబడెడను సమస్యలగూర్చి విచారింపవలసిన యవసరము లేదు కాని మంచేమిచేయవలసియున్నదను విషయమునుగూర్చి శ్రద్ధగైకొనవలసియున్నది. అభివృద్ధిపొందుటయే మాధ్యయము సంపూర్ణాభివృద్ధియయ్యెనని సంతృప్తిపడుట కెప్పుడును వీలులేదు న్యాయశాఖయొక్క భవిష్యత్ సంస్కారణ విధానముపై గావింపవలయునని విచారించి సూర్తించుకొనుచున్నాను" అని ప్రధాన న్యాయమూర్తి నవాబు మిర్జాయార్జంగు బహద్దరుగారు నైజాం ప్రభుత్వ న్యాయశాఖయొక్క వార్షికనివేదికను సమర్పించుకొనుచు యుల్లేఖించిరి.

"ఉన్నత న్యాయస్థానముయొక్క న్యాయమూర్తులను పెరవాళ్ళ సంఖ్యాల్పమను ఎక్కువగనున్న కొఱ్ఱాబాహుళ్యము నేడున్నటు అతిక్రమము బొందవలసివచ్చుచున్నది న్యాయమూర్తులు చేయవలసిన దానికంటె రెండింతలకొన్ని మొక్కదమాలను పరిష్కరింపగల్గిన అభియోగములసంఖ్య కారణము. ఎనమిదవ హైకోర్టు ప్రస్తుతమున్న ౫ మంది న్యాయమూర్తులలో ఇద్దరే పనిచేయుచు కొనసాగిన అభియోగములసంఖ్య ప్రారంభముడుటను కృషిగా నిలచినను కొంచెముసంవత్సరము లవరకే అధిక న్యాయమూర్తిని నియమించుమని తెప్పరిసరియ యెంతలచుచున్నాను. ప్రస్తుతపు "సుభ్ఖీ" (మహాస్వదేశసంబంధ అభియోగముల పరిష్కారించెడి న్యాయమూర్తి) తమపదవిని నగలు నినుక్షణమున కృష్ణపానము మరిదొకరు నియమింపడక పోవుటచే తీర్పుండబడును అభియోగముల పరిష్కారము సంతృప్తికరముగాను ఇట్టిపరిష్కారములు ప్రజలజీవితములపై ప్రభావమును చూపుచుండును. కావున న్యాయ పదవుల బాధ్యతగల అధికారి నియామకము యావసరమైయున్నది.

ఉన్నత న్యాయమూర్తులపదవిని, అధికారస్థానములను అతిశీఘ్రముగా అంగీకరింపవలసిన అవసరము (విలీనభారత దేశమునందు న్యాయాధికారులకన్నా అధికారమే హైదరాబాదు ఉన్నతన్యాయస్థాన అధికారులకు ఉన్నది విశ్వసించుచున్నాను. క్రింది అధికారుల నియామకములను, మార్పులను, తొలగింపుమొదలగునవి ఉన్నత న్యాయస్థానమునకు ఇవ్వవలెను. ఇది బ్రిటిషు భారతదేశమందున్నట్లు హైకోర్టువారికి కొన్ని న్యాయాధికారములిచ్చుట యుక్తముగా తోచును. బ్రిటిషిండియాయందు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి యొక్క అధికారము పై తొలగింపబడదు. కొన్నిన్యాయము స్వాతంత్ర్యము ముఖ్యమని మనసంస్థానమునందు ప్రధానకారణమై కార్యనిర్వాహకశాఖాధికారుల ఆక్రమణములనుండి న్యాయశాఖ రక్షింపబడవలయును. కావున ఇదేవిధముగా

నియమావళియందు మార్పుగావించుట ఉచితము

న్యాయశాఖయందుగల అధికారుల వేతనము యితరశాఖల అధికారుల వేతనములకంటె తక్కువగా యొసగబడుచున్నవి ఇట్టివిభేదము వలన తమపదవియొక్క గౌరవమునకు భంగము వాటిల్లుచున్నదని న్యాయశాఖాధికారులు తలచుచున్నారు. కావున యీవిషయమును పునర్విచారణగావించి విభేదములను తొలగింపవలసిన అవసరముగలదు" అని ప్రధాన న్యాయమూర్తులు తమనివేదికయందు సూచించిరి.

గత ౫ సంవత్సరములకాలమునందు గావింపబడిన సంస్కారణములను వివరించుచు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారిట్లు తెలిపిరి —

"న్యాయశాఖయొక్క అధికారము లందు నియమింపబడెడి వ్యక్తులయొక్క విజ్ఞానపరిమితి హెచ్చింపబడెను. నూతనముగా ప్రకటింపబడిన హైదరాబాదు సివిలుసర్వీసునందు విజయమునుపొందిన వారును, ఎల్. ఎల్. బి. లేక ప్లీడర్షిపు పరీక్షలో నుత్తీర్ణులైన, గండువత్సరములు న్యాయవాదవృత్తినిసలిపి పోటీపరీక్షయందు నెగ్గినవారువ్యక్తులే అధికారపదవులందు నియమింపబడెదరు. ఇందువలన కుపదుగులపై తెలివిహీనులగు వ్యక్తులనియామకము క్రమముగా తగ్గిపోయెను. క్రింది న్యాయస్థానములనున్న

తీక్షించుబాధ్యత, అనవసరపు హేతువులవలనగు జాప్యత, క్రింది న్యాయాధికారులపైనను సెషన్సు జడ్జిలపైనను, హైకోర్టు న్యాయమూర్తులపైనను యుండెడిది కానకొఱ్ఱాబాహుళ్యము వలన విచారణ యొసగబడిన హేతువులపై అభియోగము నున్నవియు లేనివియు తెలిసికొనుటకు వీలులేకుండను అంతమునకు నొకనిష్పక్షపాతవిచారణ నియామకమును జరిగెను. కొఱ్ఱాబాహుళ్యము వలన గతసంవత్సరము నుండి స్మాల్ కాజ్ కోర్టు పెద్దదిగా చేయబడినందు వలన అధికము గానుండుటచే నూతన (అడిషనల్) అధిక న్యాయాధికారి నియమింపబడుటకు సూచింపగా ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. ఈ యోగముల పరిష్కారము తొందరగానగుటయేగాక, ఇతరవిధములగ సంస్కారణములను గావించుటకును (హైకోర్టు ఆజ్ఞ) ఉన్నత న్యాయస్థాన నియమములందు కొన్ని సంస్కారణలు గావించి చిక్కులు తొలగించుటకు ప్రవేశపెట్టబడినవి ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమునుండి న్యాయశాస్త్రమునందు పట్టభద్రులైన వారి సంఖ్య అధికమగుచున్నది. ఈ వాలొకొ న్యాయస్థానములయొక్క అవస్థలయందును ఇట్టివిద్యాలయముమునుండి న్యాయశాస్త్రపట్టములను బొందిననారవలన తీర్పుచేయు, ఒకనాడు న్యాయవాదులపరిశ్రమ పూర్తిగా రద్దు పరుపబడిన వచ్చెడికాలము దూరముగాలేదు

మొత్తముపై న్యాయవాదపరీక్ష విజ్ఞానమును హెచ్చింపచేయుటయే యీశాఖవారి యుద్దేశ్యమైయున్నది ఇందువలన యీదవతరగతి న్యాయవాదులయిన జ్ఞానమునందు అగ్రస్థానమును వహించియుండుదురు.

సివిలుకేసులసంఖ్యను తగ్గించుటకై క్రింది ఆర్థిపుగాల చేర్చబడిన "సివిలుజస్టిసుకమిటీ" వారు సూచనలనుసరించి స్థానికసివిలు ప్రొసీజరు కోడునందు సవరణలు గావింపబడినవి. సెషన్సు కోర్టులయందు జరుగు క్రిమినల్ అభియోగముల విచారణకాలము తగ్గించుటకు క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడునందును సవరణలు సూచింపబడినవి ఇవి ఇప్పుడు శాసనసభవారి ఆలోచనయందున్నవి

పైసంస్కరణల వాసనలలోనికి పెట్టుట వలన తక్షణమే ప్రాముఖ్యతలయొక్క అభియోగముల తరిగింపు వుండి నాలా గల చెరగు హెచ్చినదని సద్భాంరికమైన అభియోగము లో రెండు విధములుండి ౧౧౦౦ వరకు హెచ్చెను (క్రిమినలు అభియోగముల సంఖ్య ౭౦౦ కొరుండి ౩౦౦ వరకు తగ్గెను.

న్యాయశాఖయొక్క ఆదాయము రూ. ౨౫౭౦౦౦ నుండి రూ. ౧౩౨ లక్షల వరకు హెచ్చెను ఇక న్యాయశాఖవ్యయమును రూ. ౨౦౦౦ లక్షలుండినదినీ ౨౦౦౦ లక్షలకు తగ్గింపబడెను

౧౩౪౩ ఫ. నివేదిక

సివిలు

న్యాయమూర్తులు

౧౩౪౩ ఫసలీలో పిలాని నాయమూర్తుల సంఖ్య ౫ ప్రధాన న్యాయమూర్తులతో కలిపి గత సంవత్సరముకంటె ౧౩౪౩ యొక్క వారికి లాగాయలలో గత్తర్లు ఎ ౮ యుండిన సంఖ్య ౮కి తగ్గెను

అభియోగములు

మొత్తము అభియోగములు ౭౩ ఫ లో ఆ ఫసలీలో ప్రవేశపెట్టబడెను అవిగాక గత సంవత్సరము కన్న ప్రతికలలో హెచ్చినవి.

జాగీర్దారులలో సంఖ్య ౧౦౦౦ నుండి ౨౦౦౦ వరకు హెచ్చినది

అభియోగముల విలువ

మొత్తము అభియోగముల విలువ ౭౩ ఫ స ౧౨౭౩౨ రూ. యుండిన గతవత్సరము ౧౩౦౯౮ రూ. యుండెను ఇటువంటి వత్సరము అట్లు సంఖ్య హెచ్చినవి.

తీర్పు చెప్పబడిన అభియోగములు

౧౩౪౩ ఫ లో ప్రాథమిక అభియోగములు ౧౦౬౦౧ లకు తీర్పు చెప్పబడిన, ౭౨ ఫసలీలో ౨౦౨౨ లకు తీర్పు చెప్పబడెను

పై అభియోగములలో ౭౬ ప్రతివాది, ౧౫ ప్రతివాది ప్రతివాది పక్షమున తీర్పు చెప్పబడెను

ఇక వాస్తవముగా గత సంవత్సరముకన్న తీర్పు చెప్పబడిన అభియోగముల సంఖ్యలో ౧౦౦౦ హెచ్చెను.

ఇంకను ఉన్నది

నిజాం రాష్ట్ర పరిపాలనము

మన న్యాయశాఖలో అవసరమైన సవరణలు

(౧౯ వ పేజీ తరువాయి)

మురాఫాలు

ఉన్నత న్యాయస్థానమున [illegible] అభియోగములను [illegible] చేయబడెను. గత సంవత్సరము మురాఫాల సంఖ్య [illegible] యుండెను. అందు [illegible] తీర్పు చెప్పబడెను. గత సంవత్సరము తీర్పు చెప్ప దినవాని సంఖ్య [illegible] యుండెను.

మురాఫా మంజూరీకై [illegible] సంఖ్య [illegible] వచ్చినది.

పెషన్సు న్యాయస్థానములలో గత సంవత్సరము [illegible] మురాఫాలకు తీర్పు చెప్పబడెను [illegible] మాత్రమే తీర్పు చెప్పబడెను.

జాగీర్లు [illegible] మురాఫాలు తీర్పు చెప్పబడెను. [illegible] సంఖ్య [illegible] మారినది.

న్యాయవాదులు

[illegible] న్యాయవాదుల సంఖ్య [illegible] యుండెను

న్యాయస్థాన భవనములు

[illegible] న్యాయస్థానభవనములుండెను [illegible] నూతనభవనములు నిర్మింపబడెను. [illegible] నిర్మింపవలసినవి యున్నవి

గ్రంథాలయము

[illegible] వకాలు వాజరయార్జంగు గారి యధీనమున గ్రంథాలయ కార్యక్రమము [illegible] ఒకచందావాడు [illegible] [illegible] వరకు వచ్చెను.

తపతులు

(ప్రతులు వ్రాసినవారికి [illegible] లభించెను.

దర్శనము

[illegible] న్యాయస్థానములు [illegible] బడెను. [illegible] మాత్రమే దర్శింపబడియుండెను.

పోలీసు

న్యాయమూర్తులు

ఉన్నత న్యాయస్థాన న్యాయమూర్తులతో సహా పోలీసు న్యాయమూర్తుల సంఖ్య [illegible] యుండెను. [illegible] యుండెను. ఈ తక్కువకు కారణము [illegible] న్యాయమూర్తులు పని చేయకుండుటయే

జాగీర్లలో [illegible] యుండెను. ఈ [illegible] న్యాయమూర్తులు పని చేయలేదు.

	[illegible]	[illegible]
నేరములు—	[illegible]	[illegible]
పట్టుబడ్డవారు	[illegible]	[illegible]
అభియోగములు	[illegible]	[illegible]

తీర్పులు

[illegible] తీర్పు చెప్పబడిన [illegible] యోగములకు [illegible] తీర్పు చెప్పబడినది [illegible] చేయబడెను.

నాలాములు

మొత్తము [illegible] చేయబడిన అభియోగము లలో [illegible] యుండెను. [illegible] వచ్చినను. అందు [illegible] చేయబడినవారిలో [illegible] సంఖ్య [illegible] యుండెను.

జాగీరులలో

[illegible] విచారింపబడి [illegible] శిక్షింపబడెను.

శిక్షలు

[illegible] అభియోగములలో [illegible] విధింపబడెను. [illegible] సంఖ్య [illegible] యుండెను.

[illegible] అభియోగములలో [illegible] విధింపబడెను. ఈసంఖ్య [illegible] యుండెను. [illegible] మరణదండన [illegible]

గోలకొండ గ్రంథాలయము

గవాంఛను

కవి పంతము ఆంజనేయకవి. హైదరాబాదు. వెల ౧౫ అణాలు [illegible] పుటలు.

ఈ కవితనుగురించి పెద్దపెద్ద ప్రొఫెసర్లు సదభిప్రాయ మిచ్చినారు అందు కుమారి సీతారామయ్యగారి అభిప్రాయము చెప్పదగినది "[illegible] సత్యమైయుండునని తోచెడిని.. ...... ఈవాక్యములందలి [illegible] సత్యమైనవో దీనివిలువ మరింత హెచ్చును. ... . [illegible] కొన్ని దోసగులున్నను గ్రంథాన్వేషణము సహృదయులకు [illegible]"

పెద్దవారు మెచ్చుకొన్నను మాకు మెప్పు [illegible] పండితమ్మన్యుల [illegible] ఇంగ్లీషులోని [illegible] "స్పైడర్" [illegible] ఒక [illegible] మెచ్చుకొనలేదట. [illegible] ప్రయోగించినాన్ని స్తోత్రము చేసి [illegible] తగువిధముగ [illegible] అనుకరింపబడినదన్న అదియులేదు. [illegible] దృష్టిలో [illegible] అతని [illegible] యుద్దేశ్యమై యుండిన [illegible] సాధింపలేకపోవచ్చును. కవిగారు [illegible] మార్గములో [illegible] నేను మనలను నాశనము చేయుచున్న [illegible] మతాచారములను [illegible] అన్యాయదేశములతో [illegible] చేసియుండిన అదిచాల [illegible] యుండెడిది.

శివానందస్వామి

కర్త విస్సకోట వేంకటకృష్ణశర్మ ప్రకాశకులు. వేంకటరామ అండ్ కో [illegible] పుటలు [illegible] వెల అర్ధణా.

[illegible] పూర్వాశ్రమమున [illegible] శ్రీరామకృష్ణపరమహంసశిష్యుడై [illegible] జనులనుద్ధరించుచు కాలముగడిపి [illegible] సమాధినొందెను [illegible] మంచికాగితములపై ముద్రించి [illegible] చేసిన ప్రకాశకులు ప్రశంసనీయులు

భగవాన్ లాల్ నారాయణ జీ
[illegible]రు వ్యాపారులు
మల్లేపల్లి, హైదరాబాదు

మావద్ద అన్నివిధములైన స్వదేశీ అత్తరు తైలములు, అగరుబత్తిలు, కుంకుమపువ్వు, [illegible] బీడీలు [illegible] మొదలగునవి అమ్మబడును.

[illegible] యమియబడెను,

జాగీర్లలో మొత్తము [illegible] జరిమానా [illegible] విధింపబడెను

పోలీసులు, ఖర్చులు

పోలీసైన ఖర్చులు [illegible] యుండెను [illegible] ప్రభుత్వమునకు [illegible] [illegible] చ్చెను. [illegible] ఇంత [illegible] యున్నది.

అపూర్వాంధ్ర నిఘంటువు

(విశేషం)

ఈ పేరుతో నొక నిఘంటువును బహుభాషావిదులగు ఎ. కొండలరావు పంతులుగారు చాలకాలముక్రిందట రచించిరి. ఇందు ఉపయుక్తమైన పదము లో సంగ్రహింపబడి [illegible] బడినవి. పదపదమును యేభాషలోనిదో తెలుపు సాంకేతికచిహ్నము అర్థము అది వాక్యమందు గలుగు వర్ణాంతరము లో సంగ్రహింపబడినవి. డెమ్మిసైజులో చిన్నయచ్చుతో నీ నిఘంటువు దాదాపు 800 పుటలనుమించును. ఇంతవఱకు [illegible] తెలుగు నిఘంటువు తీర్చగలదు [illegible] రూపము మాత్రమేకాక [illegible] గుర్తింపనెంచు [illegible] రాష్ట్రభాషయగు హిందీలో [illegible] సామాన్యజ్ఞానము [illegible] నెఱుంగ [illegible] [illegible] రచింపబడినది. [illegible] నిఘంటువు [illegible] పదోచ్చారణ [illegible] రాజకీయములో [illegible] మంచియవకాశములు గలవు. ఈ గ్రంథము ప్రకృతి [illegible] తెలుగు కలిసి ముద్రింపదగిన గొప్పముద్రాలయముమీద [illegible] నిఘంటువు ప్రచురణము [illegible] గ్రంథప్రచురణము జరుగుటలో [illegible] ప్రచురణము కాలస్వరూపము [illegible] సౌకర్యము జరిగినది. ఈయపూర్వనిఘంటువు [illegible] కొలదిమాసములలోనే వెలువడగలదు.

దినచర్య వ్రాసిన ఆమెకు బహుమతి

బహుమతి ప్రకటించినఆమె ఆవిధముగ వ్రాసినది

గత [illegible] సంవత్సరములనుండి తప్పకుండ దినచర్యపుస్తకము వ్రాసిన స్త్రీకి [మతభేదముకలేకుండ] [illegible] రూ. వెలగల [illegible] లేక [illegible] రూ. రొక్కము బహుమానముగా నిత్తునని శ్రీమతి [illegible] ప్రకటించుచున్నారు

[illegible] ప్రభువుగారి రజతోత్సవ సందర్భమున సంతోషపూర్వకముగా నిచ్చుచున్నదనియు, దినచర్యపుస్తకములో లేఖిక తన సొంతవిషయములతో పాటు దేశకాలపు స్థితిగతులనుకూడా వ్రాసియుండవలయునని, ఆ [illegible] అధికారియొక్క [illegible] లేక [illegible] సంతకముతో పంపవలయునని చెప్పుచు. ప్రభువుగారు రాజ్యాభిషిక్తులైనప్పటినుండి ([illegible]) దినచర్య వ్రాయుట ప్రారంభించినదనికూడ సర్టిఫికెట్టు [illegible] మనున్నది

పత్రికా సంపాదకులకు
[illegible] నెలజీతము

హైదరాబాదు [illegible]

మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహదరు గారి యాజ్ఞానుసారం "[illegible]" సంపాదకులగు [illegible] [illegible] [illegible] రూ. [illegible] జీతము మంజూరుచేయబడినది.

లేములవాడభీమకవి

[శేషాద్రి రమణకవులు]

భీమకవి నిజాంరాష్ట్రములోనివాడని తొలుత సూచించినది మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు [illegible] శ్రీజయంతి [illegible] లేములవాడకుండి [illegible] కొన్ని యాధారములు తెప్పించి దివ్యజ్ఞానసమాపీఠికలో నైజాము లేములవాడని వారిగ భీమకవి నివసించియుండిరి. ప్రభాకరశాస్త్రిగారు [illegible] పీఠికలో భీమకవి లేములవాడనివాసియని అంగీకరించిరిగాని [illegible] వానినిసమాధానించిరి. ఇది భీమేశ్వరాలయము లేములవాడలో [illegible] లేములవాడలో [illegible] భీమేశ్వరాలయము గలదుగాన ప్రభాకరశాస్త్రిగారివాదము నామోదించిరి. కం. వీరేశలింగముపంతులుగారు [illegible] [illegible] విమర్శకుల [illegible] లేములవాడ భీమకవినగరమని [illegible] ఇపుడు నైజాము [illegible] లో గల వేములవాడ [illegible] కవి [illegible] ప్రాసమున వ్రాసిన [illegible] ముద్రితమై ప్రకాశమైనది. ఈకవి లేములవాడకు [illegible] దూరమునయున్నవాడు తనకాలమున ధర్మపురి కాళేశ్వరము భువనగిరి ఓరుగల్లులోనగు [illegible] నగరములను క్షేత్రములను [illegible] స్థలపరిచయము గలదిట. ఈతడు లేములవాడభీమకవి లేములవాడనివాసియనియును ఛందోగ్రంథము రచించినవాడనియు చెప్పినాడు ఇంతటివిలువగల భావములు [illegible] ఈ కవికి మనము [illegible] [illegible] సంవత్సరములలో [illegible] లేములవాడ [illegible] వ్రాసిన [illegible] నయములేదు. [illegible] గోపరాజు [illegible] లేములవాడ భీమకవి [illegible] ప్రశంసించెను.

కం. [illegible]
లేములవాడ [illegible] లేముల
వాటం
[illegible] భీమునినుత
భీముని బలభీమునినుత భీముని

దలతుక్. అ. స.

ఈ [illegible] లేముని ఇంకొక [illegible] చేయునికలదు. [illegible] భీమకవి నందో గ్రంథక [illegible]
ఈ భీమన [illegible] శ్రీ
[illegible]

[illegible] సారమున [illegible]
[illegible]

ఈ యుదాహరణములలో [illegible] ఇంతకంటె విలువగల [illegible] లభించుచున్నచో [illegible] గలవు

లాలాగూడ గ్రామములో మంచినీళ్లకై అవస్థ

ఉస్మానియా విద్యాపీఠ కార్యాలయము మరియు మౌలాలిగుట్ట మధ్యనమున్న లాలాగూడ గ్రామంలో మంచినీటి వసతిలేక గ్రామప్రజలు కొన్నిసంవత్సరములనుండి కష్టపడుచుండిరి. ఈ గ్రామములో సుమారు ౨౫౦౦ జనులున్నారు. గ్రామసమీపమున మంచినీటి చెరువులేనందున గ్రామస్థులకు చాల యిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. ప్రతివేసవికాలములో జనులు మంచినీటిని వెదకుటకై ఒకటిరెండు మైళ్లదూరము వెళ్లవలసి వచ్చుచున్నది. ఇట్టి తీక్ష్ణ వేసవికాలములో మంచినీటి వసతులులేక మా గ్రామస్థులు అనుభవించుచున్న యిక్కట్టులు చదువరులకు తెలియకపోవు. కావున మహోన్నతజెందిన సర్కారువారి "ఆబ్‌ సానీ" యిలాక ప్రభువులు ఈ గ్రామమునకు తగిన మంచినీటివసతులను త్వరగా యేర్పాటుచేసి యీ గ్రామస్థులయొక్క కష్టములను తొలగించెదరని మేము కోరుచున్నాము.

ఇట్లు
లాలాగూడ ప్రజలు

గండమాలనుండి విముక్తి

నాయొక్క ... బిడ్డలకు ... బాధ తీరక పోయెను. చాలామందికి చూపించియు తగ్గక పండితమనోహర్‌లాల్ గారికి చూపించితిని. (చార్మినారు దగ్గర చాదర్‌ఘాటు) వారిచ్చిన ఔషధము యిచ్చినందువలన పూర్తిగా నెమ్మదించినది. ఖర్చు రూ ౪-౦-౦ లు

నిజా... సౌదా
సేవకుడు గుల్బర్గా.

స్థానికవార్తలు

చెఱువులను బాగుచేయించుట

నిర్మాణశాఖవారి మంజూరీలు

హైదరాబాదు-౨౫-౭-౪౫

కరీంనగరము జిల్లాలో పెల్ఫాల్ గ్రామములోని పెద్దచెఱువు, ఆ. బాన్సువాడ తాలూకా యారపురము గ్రామపు అర్బద చెఱువు, నిజామాబాదు తాలూకా మాక్లరపూరు గ్రామములోని పెద్దచెఱువులను బాగుపరచుటకుగాను వేల రూపాయలు, చీఫుఇంజనీయరు కార్యాలయము నిర్మాణశాఖ కార్యదర్శిగారి కార్యాలయము నుండి మంజూరీలు గావింపబడినవి.

మొఇజంజా బహాదరు

మొఇజంజా బహాదరువారు సలీసమేతుగా కాశ్మీరమునకువెళ్లిరి. అచట వారు గెస్టుహౌసు నం. ౩ లో విడిసియున్నారు.

ఆర్యసమాజిునా ద్విశోత్సవము

గోషామహాలు లక్ష్మీనారాయణబాగ్ వాడి వారికృతమున ఆర్యసమాజ వార్షికోత్సవము ౪-౫ మేకు సరియగు ౩౦, ౩౧ ఖుర్దాదు ౪౫ సోమ, మంగళవారములు సాయంత్రముల వరకు జరుగునని కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

కార్ఖానాల శాసనము

౧౩౩౪ ఫ. నాటి కర్మాగారముల శాసనము దఫా ౨౨ జిమ్న ౩, చే ప్రకారము బీడీల కర్మాగారములో ఏడాదిలో ఒకదినమైన ౨౦ మంది కూలీలతో ఒక్కసారిగా పనిచేయించబడిన అది కర్మాగారమనబడును.

౧. కర్మాగార శాఖవారికి తెలియవచ్చిన దేమనగా బీడీల కర్మాగారములలో చాలావరకు చిన్నపిల్లలతో పనిచేయింతురు. ఒక్కొక్క చోట కర్మాగారపు మొత్తపుకూలీలలో చిన్నవారుమూడవపాలుండురు. వీరితో, ఇతరపెద్ద మనుష్యులకువలె రోజు ౧౦-౧౧ గంటలు పనితీసికొనుటయు వారి తలిదండ్రులు వారిని కూలి చేయుటకు నిర్బంధించుటయు చాలా జరుగుచుండును.

౨ ఈ బీడీల కర్మాగారములలో చాలావరకు ఆరోగ్యపరికరములు చక్కగానుండవు, వెలుతురు, గాలిలేనట్టిగదులలో కూలీలనా తరచుగా చిన్నపిల్లలను, పనిచేయింతురు. అచట పొగాకు ఘాటుతో ఊపిరి ఆడకుండును.

౩ కర్మాగారశాసనము నిర్మించు ముఖ్యోద్దేశములలో, చిన్న ఈడుగల కూలీల రక్షణచేయుటయైయున్నది. బీడీల కర్మాగారములలో పిల్లలతో పనితీసికొను పద్ధతి చాల పెద్దగానున్నది.

పైప్రకటనవిషయములో ఆక్షేపణలు తెల్పగోరువారు ప్రకటన తేదినుండి ఒకనెలలోపల పరిశ్రమశాఖ కార్యదర్శి కడపద్ద తమ ఆక్షేపణలను [illegible] చవచ్చును

బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో నైజాం ప్రభుత్వ సంధిపత్రములు

టాస్కరుగారు దర్శించిరి!

హైదరాబాదు ౨౫-౭-౪౫

మిస్టర్ టి. జె. టాస్కరుదొరగారు, నార్మము వాకరుగారునట, ౨౫-౭-౪౫ బుధవారమురోజు దీవానిదఫ్తరులో మనప్రభుత్వము బ్రిటిషుప్రభుత్వముమధ్య జరిగిన ఒడంబడికల ప్రాతసనదులుచూచిరి.

విక్రయశాఖలో క్రొత్తనియామకము

వ్యవహార, పరిశ్రమశాఖ కార్యదర్శి ప్రతిపాదనపై మహారాజాబహాదరుగారి ఆజ్ఞానుసారం, విక్రయశాఖలో ఒక మిస్టర్ షమీంజహాక్ర్ ని నియామకము [౨౦౦-౧౦-౪౦౦] వేతనము పై మంజూరు చేయబడినది.

సహాయవృత్తి

మహారాజ సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహాదరువారి ఆజ్ఞానుసారము, గత [illegible] గోల్కొండ పత్రిక సంపాదకులు [illegible] విధవావేర నియమానుసారము భర్త చనిపోయిన తేదినుండి సహాయవృత్తి నొసంగుటకు మంజూరు చేయబడినది.

బాలికల ఉన్నత పాఠశాల ప్రాత విద్యార్థినుల సమావేశము

శ్రీమతి నడింపల్లి సుందరమ్మగారి ఆధ్యక్షత క్రింద మొన్న శనివారము సాయంకాలము ప్రాతవిద్యార్థినుల సమావేశము జరిగెను. కార్యదర్శిని కంటే వేంకటనరసమ్మ తొలిప లుకులు సమావేశము ఏమలకై ఏర్పాటుచేసినారో దాని లాభనష్టముల గురించి ముచ్చటించిరి. శ్రీ డి. కమలాబాయి, రాజమ్మ, సుబ్బులక్ష్మి యను ముగ్గురు సోదరీమణులు వాద్య ప్రదర్శనములచే కర్ణానందము గావించిరి. మ. ఇందిరాదేవి, కే వేంకటరమణమ్మ కె. లక్ష్మీబాయి గారు, డి. కమలావతిగారు వారి స్వరచితపద్యములను చదివి వినిపించిరి. శ్రీ స్వర్ణ వీరాంబిగారు దయానందయోగినిగూర్చి పద్యములను చదివిరి. ఆరెగె లలితాదేవి మాన్యజీవితము గురించియు, కె. లక్ష్మీబాయి గారు కర్తవ్యము గురించియు ఉపన్యసించిరి. శ్రీమతి ఎల్లాప్రగడ సీతాకుమారిగారు బాలికలనుద్దేశించి ఉపన్యసించిరి. కొంతమంది ప్రాత విద్యార్థినులు జట్టుజట్టుగా సంగీతమును పాడిరి. మాడపాటిహనుమంతరావు, వద్దికొండవరసింహారావుగారు, నారాయణరావుగార్లు బాలికలకు వారివారి కర్తవ్యమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షురాలు ఉపసంహారోపన్యాసము గావించిరి.

నిజాం రాష్ట్రీ ముల్కీ ఉద్యమము యొక్క హద్దులు

పాటియాలా సంస్థాన విదేశాంగ శాఖ కార్యదర్శి లేఖ

పాటియాలా సంస్థాన ప్రభుత్వ విదేశాంగ శాఖా కార్యదర్శియగు సర్దార్ కె. యం. పాణిక్కర్ గారు మన హైదరాబాదులో నొక మిత్రునికి ఒకలేఖ వ్రాసినారు. అందు "భారతదేశ భవిష్యత్తులో హైదరాబాదుయొక్క నిజస్థానమేది" అను విషయమును గూర్చి వారి అభిప్రాయములు తెలుపబడినవి ఇవి హైదరాబాదు బులెటిను పత్రికలో ప్రకటించబడినవి.

"నాదృష్టికి తోచునదేమనగా, హైదరాబాదు సంస్థానము హిందూ ముసల్మాను నాగరికతా సమ్మేళనమగు మొగలాయీలజాతీయ సంప్రదాయ మింకను నిలిచియున్నదనుటకు చిహ్నముగ నున్నది, [౨] దీని రెండవ లక్షణము ఉత్తరదక్షిణముల సంయోగమునకు ఆరువు కాదగిన దక్కను జాతీయత, మూడవలక్షణమేమన, ఇది భారతదేశమున నాయక సంస్థానమై, గొప్పప్రకృతిసంపదయు, విస్తీర్ణతయు, ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వమును కలిగి, భారతదేశమునకు నవ్యమైన ఆర్థికకళను దెచ్చు పనులను గావించుటకు సాధ్యమైన ప్రదేశము."

"నిజాంగారి సంస్థానములో మొగలాయీ సాంప్రదాయము లింకను నిలిచియున్నవని మాటమాత్రమే కాదు, వాస్తవము కూడ నంటే." ఈ (మొగలాయి) సామ్రాజ్యము విదేశీయులవలన పుట్టినను (యూరోపులో అన్ని రాజకుటుంబములును అంతే) నిజముగా జాతీయ లక్షణములు కలిగియుండుట మాత్రమేగాక భారతదేశములో నవదరిచేతను అట్లే ఆమోదింపబడినది మహారాష్ట్రులును అట్లే ఆమోదించిరి. మొగలాయీ సామ్రాజ్యము రెండు ముఖ్యసూత్రములను నిలిపెను. [౧] మత పక్షపాతము లేని పరిపాలనము. మరియు [౨] ప్రాంత భేదములులేని ఏకభారతీయ నాగరికత"

దక్కను జాతీయతను గురించి చెప్పుచు పాణిక్కర్ గారు "అశోకుడు మొదలుకొని నానాఫడ్నవీస్ వరకు గొప్పగొప్పవారలు ఎన్నెన్ని ప్రయత్నములు చేసినను, ఉత్తరదక్షిణములు కలియజాలకపోయినవి ... ఉత్తరదక్షిణముల మనస్సులను ఏకముచేయు దక్కను సమ్మేళనతత్వము వికాసమొందిననేగాని భారతదేశమంతయు ఒకటికాజాలదు. బామినీ రాజ్యమును, విజయనగర రాజ్యమును, పాదుషారాజ్యమును ఈఐక్యతను సాధించుటకు యత్నించెను. కాని అప్పుడు భారతదేశమునందుండిన సందిగ్ధ పరిస్థితులవల్ల అపజయమొందెను. ఇప్పుడు నిజాంరాష్ట్రము ఉన్నస్థితిలో అది ఆ లక్ష్యమును సాధించుటకు అవకాశముగలదు.. ఈసంస్థానము ఆంధ్రులను, మహారాష్ట్రులను, సంస్థానములోని ఇతర నాగరికతలను ఒక్క నాగరికతయందు బంధించుచో, భారతదేశైక్యత విషయమున ఎంతో గొప్ప సేవచేసినట్లగును.

ఉస్మానియా సిద్ధాంత ప్రశంస

తాను చెప్పిన మూడవఅంశము, అనగా భారతదేశమునకు నూతనార్థికకళను దెచ్చు ప్రణాళికల అమలుకు హైదరాబాదు సంస్థానము అనుకూల ప్రదేశము-అను వంశము స్పష్టమైనదేనని తుదకు ఇట్లు భావించుచున్నారు. "ఈగొప్పకర్తవ్యమును" ప్రబోధించి అచరించుటకు కొన్ని ముఖ్యసిద్ధాంతములను వదలక గట్టిగా పట్టుకొనుట అవసరము. [౧] భారతదేశమునకు హైదరాబాదు చేయవలసిన ధర్మమును గుర్తింపజేయు హైదరాబాదు పౌరత్వాభిమానము ఉండవలెను [౨] మతపక్షపాతముపోవలెను, మరియు [౩] ఉస్మానియా విద్యాపీఠముద్వారా నాగరికతా విశాలాధారము కలదిగ చేయబడవలెను. నేనెప్పుడును ఉస్మానియా విద్యాపీఠోద్దేశ్యము నామోదించువాడనే. అది నిజముగా భారతీయము చేయబడునని ఆశించుచున్నాను.

ముల్కీ ఉద్యమము

తుదకు పాణిక్కర్ గారు ముల్కీ ఉద్యమమునుగూర్చి చెప్పుచు, దానియందలి మూల సిద్ధాంతము నామోదించెను. కాని భారతదేశములో ఇతర ప్రదేశములవారిని రానీయకుండుటవల్ల హైదరాబాదు సంస్థానము యొక్క క్షేమము బాగుపడునని తాను నమ్మలేననెను. అందుచే ముల్కీ ఉద్యమ విషయమున అధికముగ పట్టుబట్టుట హైదరాబాదు సంస్థానమునకు క్షేమకరముకాదని అభిప్రాయపడిరి.

పోలీసుఠాణాపై దొమ్మి

రక్షకభటులకు చావుదెబ్బలు, ఆయుధసామగ్రి అపహరణ

లాహోర్ దర్బారువారు ౩౦ఏప్రిలు ౧౯౩౬ నాడు ఒకప్రకటన చేసినారు. ౨౫ ఏప్రిలు నాడు ఉదయము గల్ ఓంకారం అనునతడును మరికొందరు సంస్థానాధికారులవశమునుండి తప్పించుకొని పారిపోయినవారలును, చేహార్ గ్రామవాసులతోను, బైటనుండివచ్చిన జాటుల తోను కలిసి చేహార్ పోలీసుఠాణాపై బడి అక్కడి రక్షకభటులను అధికారులును చేతులు కాళ్లు విఱుగగొట్టిరి వారిలో ఆరుగురికి, అందొక హెడ్ కానిస్టేబిలుకూడ గలడు ప్రాణాంతకములగు దెబ్బలు తగిలినవి. పిమ్మట అపాయకర్తలు పోలీసుస్టేషనులోని మందుసామగ్రిని ఆయుధములను తీసికొనిరి, చేహారునకు ముంది దిట్టమైన పోలీసుదళమొకటి పోయెను. కాని ఆముండగీండ్రు తీక్ష్ణముగా ఎదిరించి ౨౦౦ తుపాకిగుండ్లను అదళముపై ప్రయోగించుటచే ఆదళమేమియు చేయజాలక పోయెను గ్రామమున ౫౦౦ జాటులు కాపాడుచుండిరి అందుచే సంస్థానపోలీసులు తిరిగి రావలసివచ్చెను. మరునాడుదయము దివానుగారు దొమ్మి నోటికిపోగా వారల తుపాకిగుండ్లు వాని నెదుర్కొనినవి. దివానుగారు తమవారికి కాల్పులకు ఉత్తరువుచేసిరి నాలుగు గంటలసేపు కాల్పులు జరుగుచునేయుండెను అప్పటికి కొన్ని దుండగీండ్రు గ్రామము వదలిపోగా దివానుగారు గ్రామమును వశపరచుకొనిరి. అదుర్మార్గులు గ్రామము వదలిపోవునప్పుడు ఊరకైనను పోక దానికి నిప్పంటించిపోయిరి. సంస్థాన పోలీసు దళమునకు నష్టమేమియు కలుగలేదు. ఇప్పుడు పరిస్థితియంతయు అధికారుల వశములో నున్నది. అయినను అపహరింపబడిన ఆయుధములింకను చిక్కలేదు.

ఈజిప్టురాజుమరణము

ఈజిప్టురాజు ఫాడ్ గారు కొన్నిరోజులనుండి జబ్బుగానుండి ౨౮ ఏప్రిల్ నాటి మధ్యాహ్నము మరణించిరి. వారిస్థానమున యువరాజాగు ఫారూకుగారు రాజుగా ప్రకటించబడిరి. కాని వారు మైనరగుటచే (ఇంగ్లండులో చదువుచుండి మరలవచ్చిరి) వారి పక్షమున ఒక సంఘము రాజ్యవ్యవహారములను జరుపును. ఫరూకుగారు అవివాహితులు. వారికి ఐదుగురు తోబుట్టువులున్నారు. రాజుగారు మరణించినను మే ౨వ తేదినాడు ఈజిప్టు పార్లమెంటుకు జరుగవలసిన ఎన్నికలు ఆపబడవు. ఎన్నికలలో కొట్లాటలు జరుగుచున్నవి. ౩౦ ఏప్రెల్ నాడు ఏడుగురు తుపాకులతో చంపబడిరి

ఇటలీ అబిసీనియాల యుద్ధము

సాసబేన, బుల్లాలినగరముల పతనము

ఇటలీ సైనికదళములు ౩౦౦౦ మోటారు లారీలతో అడిస్ అబాబాకు ౧౫౦ మైళ్ల దూరములోనుండినట్లును ఇటలీప్రభుత్వమువారి ౨౮ ఏప్రిల్ నాటి ప్రకటన దెలుపుచున్నది.

౨౭ ఏప్రిల్ నాటినుండి నాలుగుదినములుగా దక్షిణరంగమున సాసబేన నగరమును వశపరచుకొనుటకై యిటాలీయులు అబిసీనియులతో ఘోరముగా ఎడతెంపిలేని యుద్ధము చేసినతర్వాత ౩౦వ తేదినాడు జయించిరని రోమునుండి వెడలిన సమాచారము తెల్పుచున్నది సాసబేన ఉత్తరమునందుండి బుల్లాలినగరముకూడ వశమైనట్లే తెలుపబడుచున్నది. ఈ రెండును వశమగుట దక్షిణరంగమందు అబిసీనియులు తుర్కీ బెల్జియం సైనికనిపుణుల సాహాయ్యముతో గావించిన సంరక్షణ కట్టుదిట్టముల కేంద్రములు వశమైనట్లని ఇటాలీయులచే తెలుపబడుచున్నది ఇప్పుడు ఇటాలీయులు ఫిరంగులు లెక్కలేనంతవడివి మోటారులారీలలోను విమానములలోను అబిసీనియులనుముందునకు తరుముకొనుచు బోవుచున్నారు, ౫౦ విమానములనుండి అబిసీనియులపై బాంబులను వేయుచుండిరి ఇట్లు హరారు జిజ్జిగ నగరములవరకు ౧౦౦ మైళ్లవరకు సులభముగా పోవచ్చునుగాని అక్కడ రాస్‌నసీబ్‌గారి అబిసీనీయ సేనలతో ఘోరయుద్ధము జరుగుట తప్పదని తెలియుచున్నది. ఇక్కడనుండి ఇటాలీయులు గెలిచినచో బ్రిటిషు సోమాలీలాండునుండి అబిసీనియాకు వచ్చుమార్గము ఇటలీయులవశమై అబిసీనియులకు బ్రిటిషు సోమాలీలాండులోని బెర్బారా అను రేవుద్వారా వచ్చు ఆయుధసామగ్రి రాకుండ నిలిచిపోవును. ఏప్రల్ ౧౮వ తేది జనరల్ గ్రాజియానిగారు (ఇటలీ సైనిక నాయకుడు) దక్షిణరంగములో యుద్ధము ప్రారంభించి పదిమునాళ్లు ఒక ఘోరయుద్ధములో ౧౦౦౦౦ అభీసన్లును, ఇతరులును చావులోనో గాయములవల్లనో నష్టపడిరి. అందులో ౪౦౦ తప్ప తక్కినవన్నియు ఇటాలీయులక్రింద జీతముపై పనిచేసిన ఆఫ్రికాజాతివారికే తగిలెను. ఇక శత్రుసేనలలో ౫౦౦౦ మంది మడిసిరని ఇటాలీ సాధికారులు అనుచున్నారు.

ఇప్పుడు ఉత్తరరంగమున కుంభవర్షములచే మార్గములు చెడినందున ఇటలీసేనలకు కొన్ని రోజులు విశ్రాంతి యొసగబడినట్లు ఒకరోము వార్త తెలుపుచున్నది.

ఉత్తరరంగము

మే ౧వ తేదినాటికి ఉత్తరరంగమున ఇటలీ సేనలు అడిస్ అబాబాకు ౬౦ మైళ్ల దూరంలో నున్నట్లును ఇంక రెండుమూడురోజులలో చేరవచ్చునని రోమువార్తలు తెల్పుచున్నవి అబిసీనియా చక్రవర్తిగారు అడిస్ అబాబాకు వచ్చినారు. ఆఖరుఆశతో దేశములోని ఆరోగ్యవంతులనందరిని శత్రువును నగరమునకు రానీయకుండ చేయవలెనని కోరుచున్నారు ఈలోగా ఇటాలీయులు టానాసరస్సుగట్టున ఒక విమానాశ్రయమును నిర్మించుచున్నారు. చక్రవర్తినియు రాజకుటుంబమువారును జెరుసేలం పోవుచున్నారు. చక్రవర్తియు యువరాజును తుదివరకు ఇటాలీయుల నెదుర్కొనుచునేయుండగలమని దృఢప్రతిజ్ఞ చేయుచున్నారు.

భారతీయ మోటారుపరిశ్రమ స్థాపన

విశ్వేశ్వరయ్యగారి ప్రణాళిక నాలోచించుటకు ఉపసంఘనియామకము

భారతదేశములో మోటారుపరిశ్రమను స్థాపించవలెనను కుతూహలముగలవారలు కొందరు ౨౫ ఏప్రిలు నాడు బొంబాయిలో సమావేశమైనపుడు సర్. యం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు తామిటీవల యూరోపులోను అమెరికాలోను సంచారముచేసి, గావించిన పరిశోధనలయొక్క ఫలితమును నివేదించిరి. వారు భారతదేశములో మోటారుపరిశ్రమను స్థాపించుటకు సమయము ఇప్పుడు అనుకూలమైనదనిరి సుమారు ౧౫ కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడితో బొంబాయిలో ఈపరిశ్రమను స్థాపించవలెననియు ప్రతిసంవత్సరము ఒక్కొక్కటి ౨౫ ఆశ్వశక్తులుగల ౧౧ వేల మోటారుకారులను, ౫ వేల ట్రక్కులను ఆకర్మాగారములో తయారుచేయించవలెననియు నివేదించినట్లు తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వము వారి సహాయ సానుభూతులు, స్థాపించబడినతర్వాత ఈపరిశ్రమ నిలువగల్గుటకు మొదట అలంబనములని చెప్పుచు విశ్వేశ్వరయ్యగారు విదేశీయ మోటారుకారులపయినను ట్రక్కులపయినను సుంకములను అధికముగ ఇప్పుడుండు స్థాయిలోనైనను ఉంచుట చాలముఖ్యమనిరట.

సమావేశమైన ధనవంతులందరును ఈవిషయమునుగూర్చి ఆలోచించి నివేదించుటకు ఒక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి

శ్రీవిఠోబా దేవాలయ నిర్మాణోత్సవము

శ్రీపండరీక్షేత్రము [చిలకలపూడిలో] శ్రీవిఠోబాదేవాలయము, పండరీక్షేత్రదేవాలయము వలెనుండుటకు యాత్రికులకు ధర్మమొసంగుటచే, ఉగ్రమండపం ॥మ॥రా॥రా॥శ్రీ॥ బూర్గు మహాదేవ్ సేక్ గారు సికింద్రాబాద్ గర్భాలయం ॥మ॥రా॥రా॥శ్రీ॥ నాగ్ల హనుమయ్యగారు సికింద్రాబాద్ ముఖమండపం ॥మ॥రా॥రా॥శ్రీ॥ తేరాలగన్నయ్యగారు సరూర్ నగర్. ౨౪-౪-౧౯౩౬ శ్రీధాతనామసం॥ వైశాఖ శు. 3. శుక్రవారం ఉదయం 7½ గంటలకు రోహిణీనక్షత్రయుక్త వృషభలగ్నమందు; హరినామసంకీర్తనలతో ప్రారంభోత్సవము. బీదలకుఅన్నదానము మిగుల వైభవముగజరిగినది. సదరుదేవాలయమందు మహామండపము కొదువయుండుటచే ప్రయత్నముజరుగుచున్నది.

మార్చి ౩౦వ తేదినాటికి ఇటలీ సేనలు అడిస్ అబాబానుండి ౭౦ మైళ్లదూరములోనుండెను. ఈవాటనున్న టార్క్సదూరు కొండలలో ఇటలీయుల నెదిరించుటకై అబిసీనియులు సంసిద్ధులైరి కాని వారేమియుచేయలేదు.

మోటారులలో ఇటలీసేనలు ౩౦౦౦ యూనిట్లు అడిస అబాబావైపుపోవుచుండ వారికి ఎన్నో మైళ్లముందు పురస్సరదళిక సైన్యము పోవుచున్నది.

చందాదారులకు సూచన

౧. తేది ౧ బుధవారమునాడు మా ప్రత్యేకసంచిక ౧౦౦ పుటలది వెలువడును. ఆ సంచిక చందాదారులందరికిని ఉచితముగా పంపబడును. కావున ముందు గురువారము పత్రిక వెలువడదు.

౨. ఇదివరలో ప్రతిసంస్థానములవారి నుండియు ౬ రూపాయలు కల్దారు సంవత్సరముచందా తీసుకొనుచుంటిమి. ఇక ముందు వారికి ౪-౮-౦ కల్దారు చందా ఏర్పాటు చేసినారము.

కట్లూరు
కే. బాలకృష్ణారెడ్డి,
సంపాదకుడు.

గోలకొండ పత్రిక

ధాత నామ సం॥ వైశాఖ శు॥ ౧౩

సోమవారము

గ్రామపునర్నిర్మాణము

మన నిజాం రాష్ట్రప్రభుత్వమువారు రైతుల అభివృద్ధివిషయమై తీసుకొను శ్రద్ధనుగూర్చి మునుపలు మారు వ్రాసియున్నాము. ఈ విషయమై ప్రశంస యెన్నిమారులు చేసినను లోపము లేదు. మన ప్రభుత్వమువారు కొన్ని యేండ్లకుముందు దేశముయొక్క ఆర్థిక స్థితిని విచారించుటకై గొప్ప గ్రంథములు ప్రకటించిరి. అటుపై గ్రామ ఆర్థిక పునర్నిర్మాణమునే సంకల్పించినట్లు తెలుపుచున్నారు. మనగా కొన్ని సంవత్సరములనుండి భూకొంత మార్పులు వచ్చెను. రైతులు అప్పులపాలై వసిని వారు సాహుకారులవశమై భూములను కోల్పోయినట్టు తెలియుచున్నది. వారికి గ్రస్తులగు వ్యవసాయకులు బాధాసివారణమగు శాసనము గావించిరి. భూములు రైతులనుండి విడిపోకుండునట్టుగా కొన్ని నియమముల నేర్పాటుచేసిరి. అంతేకాక నిటువంటి బుచ్చులు ఋణముల విచారణకై బొక్కలధికారి నేర్పాటు చేసినారు. ఇంకను కొన్ని శాసనములు ప్రభుత్వ దృష్టిలోనున్నవని వినుచున్నాము. ఇదంతయు ప్రభుత్వమునకు ప్రజలరైతుల నిజమైన ప్రేమకు ప్రబల సాక్ష్యము. ఇంతటి తోనే విషయము ఆగలేదు. మొన్నటి అసాసియేటెడ్ ప్రెస్ వార్తలను చూడగా మన ప్రభుత్వమువారు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకై ప్రత్యేకమగు నేర్పాటులుగావించుచున్నారని తెలియవచ్చెడి. ఆయేర్పాటులలో ముఖ్యమైనవేవన:—

౧. వలుగురు మంత్రులును, ప్రభుత్వముయొక్క ఆదాయశాఖ, వాణిజ్యవార్తా మిక శాఖలకార్యదర్శులును, కొన్ని రాష్ట్రాంతర్భాగా భివృద్ధిశాఖల అధ్యక్షులును, సూబేదారులును చేరిన కేంద్రసంఘమొకటి యుండును. ఇది శాశ్వతసంఘము. ఈసంఘముక్రింద జిల్లాసంఘములును, తాలూకాసంఘములు నుండును, వాటియందు ప్రభుత్వోద్యోగేతరులు ఎక్కువమంది యుండురు. కొనికేంద్రసంఘమందు మొదట మూడు వివిధ ప్రభుత్వశాఖల జిల్లాశాఖల అధికారులును సభ్యులుగనుండురు. ఇక గ్రామములలో ఏడుగురు సభ్యులుగను, ఒక పంతులు కార్యదర్శులుగను గ్రామపునర్నిర్మాణ సహాకారసంఘములు ఏర్పరచబడును. తాలూకా సంఘములు ఇట్టి గ్రామసంఘములద్వారా క్షేత్రవ్యవసాయ సాధనములను పశుపోషణమార్గములను, గృహపరిశ్రమవిధానములను వాడుకచేయించి, గ్రామములలో వ్యవసాయస్థితిని, పశువులస్థితిని, గృహపరిశ్రమలస్థితిని వృద్ధిపరచబెట్టించి, గ్రామజీవితమును సౌఖ్యకరముగ చేయుటకుయత్నించును. అంతేగాక గ్రామములందు తయారు చేయబడు సరుకుయొక్క విక్రయముకొరకు మంచిఏర్పాట్లు చేయుదురు. వ్యవసాయ, గృహపరిశ్రమ, గ్రామాభివృద్ధి కరవిషయములలో అవసరమైన పెట్టుబడిని సమకూర్చుటకుగూడ తలపెట్టబడిన ఉద్యమములివి మూలే. ఈ ఉద్యమమును ఆర్థిక సంఘముతో తీసుకొని గ్రామప్రజలే స్వయముగ సంతోషముతో నాయకత్వము వహించుటకే కాని నిర్బంధించబడరు. ఈ ప్రణాళికను అనుసరించి చేయుటకు పనియంతయు సహకారసూత్రముపై జరుగుచుండును. తాలూకాసంఘములు కార్యకారిణీసంఘములుగనుండును. కేంద్రసంఘముయొక్క ప్రయోజనము వివిధ తాలూకా, జిల్లాసంఘములను ఏకసూత్రమున నడుపుచుండుటయే. [illegible] గ్రామపునర్నిర్మాణకార్యక్రమమునంతయు [illegible] విద్యావిధానములనుగూడ [illegible] గ్రామపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు [illegible] ముఖ్యముగా గ్రామపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు శిక్షణపొందుటకు కేంద్రములు ఏర్పరచబడును.

కొన్ని సంవత్సరములనుండి నగరమునకు [illegible] మైళ్ళ దూరములోనున్న పల్లెటూళ్లలో గ్రామపునర్నిర్మాణపద్ధతులను నెలకొలిపినారు. సహకారసంఘములను, సహకారబ్యాంకులను, ఇతర చేతిపనులను ఏర్పాటుచేసినారు. గ్రామపంచాయతి ఏర్పాటుచేసినారు. ఇట్లే మంచిఏర్పాట్లు చేసినారు. అక్కడ మొక అభివృద్ధి స్థలమైపోయినది. ఇప్పటి వివరములజూచిన ఇట్టిపద్ధతులనే గ్రామగ్రామమునందు నెలకొలుపజూచుట యీ నూతన ముఖ్యముగా ప్రశంసనీయాంశము.

ఇంకొక విషయమేమన కేవలము అధికారులే తమకుతోచినట్లు చేయుటకాక విద్యావంతులలో పని తీసికొనుటకై ఆలోచించుట గమనింపదగినది. మన రాష్ట్రములో ననేకయువకులు దేశసేవ చేయుటకై యుత్సాహముతో కూడియున్నారు. అంతేకాక అనేక ప్రాంతములలో గ్రంథాలయములు, పాఠశాలలు—అందు ముఖ్యముగా బాలికాపాఠశాలలు—మద్యపాన నిరోధము, సాంఘిక సంస్కరణము, మొదలగు కార్యములు యువకులచే నడుపబడుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారిట్టి యువకులను తమ సేవలోనికి దీసికొనిన ఎంతపనియైనను జరుగగలదు.

మరియు ప్రతి గ్రామములో పటేలుతోను బడిపంతులతోను గ్రామపునర్నిర్మాణములో పని తీసికొనవలెననుట చాలవరకు మంచిదే. బడిపంతులుగాని పటేలుగాని యీవిషయములో మొదలు ట్రెయినింగుపొందుట అవసరము.

ప్రతి గ్రామమునకు ముఖ్యావసరములు

(౧) పరిశుభ్రమగు ఇండ్లు
(౨) ,, గాలి
(౩) ,, నీరు
(౪) గ్రామారోగ్యము
(౫) పంచాయితీబోర్డు
(౬) సహకారము
(౭) వ్యవసాయాభివృద్ధి
(౮) చేతిపనులు
(౯) విద్య
(౧౦) పశుపోషణము.

కొన్ని దేశములలో విశేషజ్ఞులను, పరదేశజ్ఞులను అని పిలిచినారు. వేసికొని పనిచేయుదురు. మన ప్రభుత్వమువారు గ్రామపండితులను వేసికొని విద్యావంతులను చేరదీసి గ్రామపునర్నిర్మాణము చేసినచో ఇక ముందు రాబోవు జనాభాలో మన రాష్ట్రముయొక్క అంకెలలో ననేకము లుమారుమారై ప్రపంచమంతటను సర్వత్రా ముఖ్యప్రశంసకు పాత్రమగుననుటలో నేమియు సందేహముండదు.

ఉర్దూ రైప్పును ఈజిప్టు ఈరాక్ దేశములకంపుట

అన్ని దిశలనుండి మెప్పుపొందుట

మన నిజాం ప్రభుత్వపు ఆర్థిక శాఖామాత్యులగు సర్ అక్బర్ హైదరీగారు ప్రయత్నములవలన, మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారు నస్తాలీక్ ఉర్దూలిపికి ముద్రాక్షరములను చేయుటలసినదని సర్కారువారు గ్రహించిరి. అభ్యర్థనమును పంపి హైదరాబాదు సెంట్రల్ ప్రెస్సులో పరిశోధనలు చేసి చేసితుదకు ముద్రాక్షరములను తయారుచేయగలిగిరి. ఇట్టిముద్రాక్షరము లిదివరకెన్నడును ఎచటను తయారుచేయబడి యుండలేదు. ఈ కొత్త టైపునకు [illegible] భారతదేశమునందు అనేక భాగములలోను వాడుకలోనున్నది. కొన్నాళ్ళ క్రిందట మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వమువారు ఈ కొత్త ముద్రాక్షరములయందు అభిరుచిగల సుప్రసిద్ధ భారతీయులను ఉర్దూ నస్తాలీక్ టైపులను పరీక్షింపజేసి వారల అభిప్రాయములనుకోరిరి. ఈ సందర్భమున హైదరాబాదుకువచ్చిన పెద్దలందరును నిజాం ప్రభుత్వ ప్రధానామాత్యులగు మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాద్ బహద్దర్ గారి [illegible] ప్రభుత్వముద్రణశాఖ కార్యదర్శులతోను, నాజములతోను కలిసి ఆలోచించిరి. బ్రిటిషు ఇండియాకుండివచ్చిన సభ్యులందరును ప్రశంసించి, వాటిని కనుగొనునట్లుచేసిన మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వమువారిని మెచ్చుకొనిరి.

ఈ టైపులను కొంతకాలము ఉపయోగించి వత్తర్వాత గవర్నమెంట్ సెంట్రల్ ప్రెస్సువారు వాటినికొన్నిటిని భారతదేశమందలి అనేకముద్రాలయాధికారులకుపంపి వారల అభిప్రాయములనుకోరిరి. మరియు, ఒక యుగ్గివినర్ దాదాకు [illegible] ఇండియాలో ఈ కొత్త టైపులు గొప్పగా స్వపట్టణములలో ప్రదర్శించబడెను. అంతేగాక మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రతినిధుల ద్వారా అనేకముద్రాక్షర సంస్థలకు ప్రభుత్వవిద్యాశాఖ పంపించినపుడు, వారు ఈ టైపులను మెచ్చుకొనిరి. ఇట్టి సంస్థలు విఖ్యాతపారసీక మహాకవియగు ఫిర్దౌసీ సహస్రాబ్ద్యుత్సవసంబంధమున ఇరానుకుపంపగా, ఆసమయమున అక్కడచేరిన నానాదేశప్రతినిధులు ఈటైపులను మెచ్చుకొనిరి.

ఈ టైపులను రాష్ట్రములో ప్రవేశపెట్టిన తరువాత ఉత్తర హిందూస్థానములో కొందరు వాటిని అనుకరించు టైపులనుచేసి లాభముపొందుటకు యత్నించుచున్నట్లు కనుగొనబడెను. వారలు ఈ టైపులనమూనాలను ఈ హైదరాబాదు నుండి తెప్పించుకొనుటకు యత్నించిరి. తర్వాత కామేశ్వరయ్యగారొకరు ఆవిచేయువిధము చూచిరి. వీరిలో ఒకరను హస్మత్ హైదరాబాదునకు రెండుమూడేండ్లక్రిందట వచ్చి ఇక్కడ నగరములో సెంట్రల్ ప్రెస్సులో ఉద్యోగము సంపాదించుటకు యత్నించెను. [illegible] అందుపైనానే ఇదే టైపుల [illegible] తయారుచేయుటకు యత్నించెను, [illegible] కొత్తనస్తాలీక్ టైపులనే తీసికొనిపోయి, బొంబాయిలో అక్కడొకటి ఇక్కడొకటి [illegible] ఒకకంపెనీ [illegible] కాని అందులకు ఈ నస్తాలీక్ టైపు [illegible] తగిన ప్రోత్సాహము కలుగలేదు.

అందుపై హస్మత్ టైపులలో కొన్నిమాదిరులను చేసి కలకత్తా ఆఫీసులో [illegible] ఇంతలో ఈ సమాచారము మన గవర్నమెంట్ సెంట్రల్ ప్రెస్సువారలకు తెలిసి వారు అతనుకోరిన పేటెంటు నీయరాదని కలకత్తా అధికారులకు తెల్పి మోసమునుండి కాపాడిరి. తన ప్రయత్నము నెరవేరదని కలకత్తాను వదలిరి.

హైదరాబాదు బులిటిన్

ఆంధ్రపత్రికా దశవార్షికోత్సవము

గోలకొండపత్రికకు ౧౦ సంవత్సరములు ౧ తేదితో నిండుచున్నవి.

ఇది నిజాంరాష్ట్రమందలి ఆంధ్రపత్రికల చరిత్రలో అపూర్వవిషయము.

ఇది మా అభిమానులయొక్కయు పాఠకులయొక్కయు, చందాదారులయొక్కయు, ప్రభుత్వమువారియొక్కయు ఆదరాభిమాన నిదర్శనము.

ఈ సందర్భమును పురస్కరించుకొని బుధవారము ౧ తేది ౧౩౪౪ ఫ. నాడు వైశాఖ శు॥ ౧౫ రెడ్డి విద్యాలయ భవనములో

శ్రీ మేజర్ యం. జీ. నాయుడు యం. బి బి యస్ గారి యధ్యక్షతతో నొక గొప్పసభ గావింపబడును. పలువురు వక్తలుపన్యసింతురు. అందరును మా చందాదారులను తప్పక దయచేసి మమ్ము ప్రోత్సహింపవలెనని మనవి.

కే బాలకృష్ణారెడ్డి
సంపాదకుడు.

ధూప్ ఛావూ
లేక
భాగ్య చక్రము

టాకీస్-వివేకవర్ధని-గౌలీగూడాలో సుమారు ౨౦ దినాలనుండి చూపించుచున్న "ధూప్ ఛావూ" టాకీకి జనులు క్రిక్కిరిసిపోయి చూచుచున్నారు. యథార్థముగా నంతకుముందు టాకీయా మాత్రమని పోయి చూడగా దానితో సమానమైన టాకీ యిదివరకు హైదరాబాదుకు రాలేదని చెప్పవచ్చును. కథలో ముఖ్యముగా గ్రుడ్డివాడై "కేసీ" గారున్నూ, అతడు పెంచిన బాలుడున్ను యౌవనుడున్ను, అతని ప్రియురాలున్ను ఏమిస్సిలో ఏమియు లేకుండునట్లుగా అభినయించినారు. అత్యుత్తమమైన ఇంగ్లీషు తేము. దానికి తగినట్టి ప్రతిభా ప్రదర్శనయును, మరియు సీనరీ, సంభాషణలు పాటలు, అన్నియు ప్రత్యక్షము ప్రతిబింబించిన విషయము ఆనందదాయకము. ఎన్నిమారులు చూచినను తనివితీరనిది. ఇంకను చూడనివారు దానిని చూచినతర్వాతగాని యీవిషయములోని యాథార్థ్యము గ్రహింపగాలరు.

౨౫౨౯ వ బుద్ధజయంత్యుత్సవము

ఆగామి ౧౯౩౬ మే ౬ వైశాఖ శు॥ పూర్ణిమ బుధవారము సాయంత్రము ౬ గంటలకు శ్రీమాన్ జి. ఎ. చందావార్కరు ఎం.ఎ ఎంఎల్. ఎ ఎస్ గారి అధ్యక్షతమున చాదర్ఘాటు బ్రిడ్జివద్దనున్న అంబేడ్కరు ఉద్యానవనములో జరుగును.

కావున అందరు రావ ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు
కె. ఎన్. రాజరెడ్డి
సెక్రటరీ-ఆదిహిందూ ఉచితవాచనాలయము

మంథెనలో పునర్వివాహము

సనాతనులయందలజడి
(స్వకీయ విలేఖరి)
మంథెన; ౨౫-౭-౧౩౪౫ ఫ.

ఇచటి మాధ్యమిక ప్రభుత్వపాఠశాలలో పాధ్యాయులగు శ్రీయుత వి. వి. కృష్ణారావుగారికిని శాలికౌ పాఠశాలలో పాధ్యాయినియగు శ్రీమతి ఆనసూయాబాయిగారికిని సికింద్రాబాదులో శ్రీబాలకృష్ణారావుగారి పౌరోహిత్యము క్రింద వైదికముగా వివాహము జరిగినది. వధువు బాలవితంతువు, ఆమె వయస్సు ౨౦ సంవత్సరములు, వరునివయస్సు ౨౪ సంవత్సరములు. వధువు మహబూబాబాదలో సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారుగానున్న శ్రీ మంథెన సుదర్శనరావుగారి సోదరి మంథెన గోపాలరావుగారికూతురువారి దిహానుమకొండ స్వగ్రామము. పూర్వాచార పరాయణాలకు ప్రత్యేక నిల్లగునీమంథెనలో సుహోద్యోగులైన మంచెపలసినవారైనను శ్రీకృష్ణారావుగారివివాహమునజూపిన ధైర్యమునకభినందనీయము. వరమేశ్వరుడీదంపతులకు అభీష్టసిద్ధినొసంగుగాక యని ప్రార్థన. స్థానిక సనాతనులమనిచెప్పకొను వారిలో మిక్కిలి విపయమున చాలయలజడి గలిగినది తెచుకోవతాపములను స్థానికులగుచే నీరసారికైనకో జహిష్కారాస్త్రము ప్రయోగించి ఉపశమింపజేసికొనుటకు వారెదురుచూచుచున్నారు.

సనాతనుల నిరాశ

శ్రీరావుగారు వివాహానంతరము తమకందరకు సహపంక్తి భోజనము చేసి విందొసంగెదరనియు, అప్పుడు తాము సారిసైనను, విందునకుపోవుని తర్వాతనికులైనను బహిష్కారాస్త్రమును ప్రయోగించవచ్చును అనియూహించి యువ్విళ్లూరుచుండిన పెద్దలకు, రావుగారు వారికోప్పపము లసంపనందున చాలనిరాశకలిగినది. ఈవివాహమునకు సొంత్రముమీద గ్రామములోని యితరబాలవితంతులవు పైనను, వారితల్లిదండ్రులపైనను సుపరిణామముగలిగినదనియు, వారునన్వరలోనే యిట్టివివాహములకై మార్గములు వెదకుచున్నారనియు యూహీగా తెలియుచున్నది. భగవంతుడు వారికి సహాయపడుగాక!

కలరా

ఈగ్రామ పరిసర గ్రామములగు సూర్యాపల్లి, ఎల్లాసుపురములందు ఈవ్యాధివలన ౧౨ ౧౩ మరణములు కలిగినవి. ఈగ్రామములోపల కూడ రోగలక్షణము లగపడుచున్నను ఇంతవఱకు భగవంతుని యనుగ్రహమువలన నెవరు మరణించలేదు. స్థానిక ప్రభుత్వ వైద్యాధికారులగు శ్రీడాక్టరు వెంకటమల్లుగారు గ్రామములోని బావులందును, చెఱువులందును క్రిమినాశకౌషధముల వేయించి యీరోగనివారణమునకై చాలపాటుపడుచున్నారు.

దొంగ

సహకారసంఘముల వరంగల్ మదదుగారు నాజంగాక్ గ్రామమునకు దౌరావచ్చి నేడువయము చేరిగివెళ్లిపోయినారు.

విద్యాశాఖవారు ౫౦౦ "తుర్కీ-చరిత్ర" పుస్తకములనుకొంట

హైదరాబాదు, ౨౬-౭-౪౫

మౌల్వీజమాల్ అహమదు సాహెబ్ వ్రాసిన "తుర్కీ-చక్రవర్తుల చరిత్ర" అనుపుస్తకపు ౫౦౦ ప్రతులు ప్రతి ౧కి ౧-౮-౦ చొప్పున ప్రభుత్వ విద్యాశాఖవారు కొనియున్నారు.

రాకపోకలు

నవాబు మొయినుద్దౌలా బహద్దర్ గారు బెంగళూరు వెళ్లియున్నారు.

మిస్టర్ ఎస్. టి. హోలిన్సు, నిజాంప్రభుత్వ రక్షకశాఖ సదరు నాజముగారు వేసవికాలము గడపుటకు ఉదకమండలమేగిరి.

అధికారుల దౌరాలు

సయ్యదు ముజఫర్ హుసేను సూఫీగారు [జిల్లారక్షకశాఖ నాయబునాజం] ఔరంగాబాదు జిల్లాకు, మిస్టర్ ఆయ్యంగారుగారు [జిల్లారక్షకశాఖ నాయబునాజం] వరంగల్లుకరీంనగరము జిల్లాలకు దౌరాపై వెడలిరి.

కొత్వాలుగారి ఉద్యోగకాలపరిమితి

హెచ్చింపబడుట

హైదరాబాదు: ౨౬-౭-౪౫

ప్రభువుగారి ఫర్మానానుసారము, నవాబు దహమదుయార్జంగు బహదరుగారి ఉద్యోగకాల పరిమితిలో మూడుసంవత్సరములు హెచ్చింపబడినవి. ఈసంతోషవార్తవిని పెంకనో నవాబుగారికి పూలమాలలు సమర్పించుకొనవలెనా నాంగీకరింపరైరి.

కాలపరిమితికి ముందే

ఉపకారవేతనము

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల ఇంగ్లీషు ఆచార్యులగు నాస్త్రిక సయ్యదు అహ్మదలీపుగారు ఉద్యోగకాలము పూర్తి కాకమునుపే ఉపకారవేతనమునకై విన్నపలేఖ నంపుకొనిరి, అద్దానిని ఉస్మానియా సభవారు అధికారులు మంజూరుచేసిరి.

వీరు ఉపకారవేతనముపై వెళ్లుటవలనందు నియమానుసారం వీలున్నంతవేలపు పొందవచ్చును. వీరు ప్రస్తుతము ఆరోగ్యము కుదుర్చుకొనుటకుగాను ఒకసంవత్సరము సెలవుపొందియున్నారని తెలియుచున్నది. తర్వాత వీరు బహుశః విదేశ సారస్వతకార్యక్రమములతో పాటు ఇంగ్లీషుపత్రికయొకటి ఢిల్లీ లేక లాహోరునుండి తీయనున్నారట!

ద. న్యూ.

బజారు ధరలు

దద్దువెరామనగారు

(హైదరాబాదు ఉస్మానగంజ్)

౨౫-౭-౧౩౪౫ ఫ.

		పల్లా 1కి రు. అ. ప	
బన్సీ గోధుమలు		,,	౧౮౹-౧౯౹
గోధుమలు జెలాల్య మొ॥		,,	౧౭౫-౧౬౹
బియ్యము దొడ్డువి క్రొ॥ మొ॥,			౧౬-౧౬౹
,, నానక్రూంలు క్రొత్తవి,			౧౪౫-౧౯౫
,, డిటో పాతవి ,,			౧౭౫-౧౬౹
,, కిచిసాంబారులు కొత్తవి ,,			౧౭౫-౧౬
,, రామసాగరాలుకొత్తవి ,,			౧౬౹-౧౬౫
,, డిటో పా॥ ,,			౧౮౫-౧౯౹
,, సవోడీలు కొ॥ ,,			౨౦౫-౨౪
,, అమర్ సర్ సన్న బియ్యం ,,			౨౭-౩౯
,, మొలకూరుసన్నబియ్యం ,,			౩౬-౩౭
కందులు	పెద్దవి	,,	౮౫-౯౹
కందిపప్పు	పెద్దవి	..	౧౩౫-౧౪
పచ్చపెసలు		,,	౯౫-౯౫
పెసరపప్పు		,,	౧౦౫-౧౦౫
పల్లపెసలు			౭౹-౭౫
మినుములు		,,	౯౫-౯౫
మినప పప్పు		,	౧౦౫-౧౨౹
ఉలవలు		,,	౬౫-౭
జొన్నలు		,,	౮౫-౯౫
శెనగలు		,,	౧౧౫-౧౨
సెనగలు	క్రొత్తవి	,,	౧౧౹-౧౦
పప్పు		,,	౧౨౫-౧౨౫
తవుడు		,,	౫౹-౬౫
పల్లిగింజలు		,,	౭౹-౭౫
అలచందలు		,,	౮౫-౯
అనుములు		,,	౬౫-౭౹
బటానాలు		,,	౮౹-౮౫
తెల్లనువ్వులు		,,	౨౨౫-౨౩
బెల్లము		,,	౧౧౹-౧౧౫
ఎఱ్ఱచక్కెర		..	౧౩౹-౧౩౫
తెల్లచక్కెర	కోరంకి	..	౧౫౹-౧౪
మదరాసుచక్కెర		,,	
వేరుసెనగ	చిన్నవి	..	౧౬౹-౧౭
పసుపు		.	౧౨౦-౧౧
మిరపకాయలు	కొత్తవి	..	౨౨౦-౧౯
చింతపండు	క్రొ॥ మొ॥	.	౧౯-౧౬
ఆల్లం	13 సేర్లకు	మొదలు	౨౫-౨౫
నెయ్యి	40 సేర్లకు		౪౦-౪౩
పుల్లిగడ్డ	పల్లా 1కి		౪౫-౪౮
యెల్లిగడ్డ	,,		౨౫-౨౫
కొబ్బరినూనె	12 సే॥		౪-౭౫
చింతపండు పాతది			౧౨-౧౬
కుసుమలు			౮౫-౮౫
గడ్డిపువ్వులు			౧౫-౧౪
లంకలు			౮౫-౯౹
లంకపప్పు			౧౧౹-౧౧౫
లంకపిండి			౧౧౹-౧౧౫
ధనియాలు	మాంకౌసలు		౧౫-౧౬
సోమ	,,		౧౫-౧౫
వాలు	,,		౨౫-౨
మెంతులు	,,		౨౩-౨౫
వస్త్రం	వంకికోలం		
ఆముదాలు			౧౪౫-౧౪౫
వెండి	౧౦౦ తు॥		౭౯-౬౦
బంగారము	తు ౧కి		౪౧-౪౧
సవరిను	,,		౨౨౨
తెరలు	పల్లా ౧ కి		౮-౮౫
సౌరలు	,,		౯-౯౫
సొంపు	కోలం		౮౫-౧౫

తండ్రియు కుమారుడు కూడ ప్రేమించిన బాలిక

సిమ్లాపోలీసులచే హైదరాబాదు పోలీసులకు అప్పగించబడుట

అయిదేండ్లక్రిందట మన హైదరాబాదు నగరమందలి ఒక మెహతర్ బాలికను కొందరు ఇక్కడి మెహతర్లు సిమ్లాలో ఇరువురు మెహతర్లకు అప్పగించియుండిరట. ఇరువురు సిమ్లా మెహతర్లును తండ్రియు కుమారుడునట. వారి రువురును ఆబాలికను ప్రేమించి, ఇరువురును పెండ్లాడగోరిరి. కాని బాలిక చిన్నవానినిమాత్రమే ప్రేమించెను. అందుపై తండ్రి బాలికను బలాత్కరించబోగా, ఆబాలిక తెలియకుండా లేచిపోయి సిమ్లా పోలీసుతో మొఱపెట్టుకొనెను. సిమ్లా పోలీసువారలు తండ్రిని కుమారుని నిర్బంధించి బాలికను హైదరాబాదులో దాని తల్లిదండ్రుల కప్పగించవలసినదని పురాణ్ సింగు అను పోలీసు సబ్ఇన్స్పెక్టరు నిచ్చిపంపిరి. వారు హైదరాబాదు నగరమునకు చేరిరికాని ఆబాలిక అయిదేండ్లతర్వాత ఈనగరమును క్రొత్తగా చూచుట యగుటచే తనయింటిజాడ గుర్తించలేకపోయెను అందుచే సిమ్లానుండి కూడ వచ్చిన సబ్ఇన్స్పెక్టర్ ఆబాలికను కొత్వాలుగారి పరముచేసి జరిగినవిషయమంతయు చెప్పి వెళ్లిపోయిరి. కొత్వాలుగారు ఖుఫ్యాఇన్స్పెక్టరగు ఫజల్ రసూల్ ఖాన్ గారిని బాలిక తల్లిదండ్రులజాడ తీయుటకై నియోజించిరి.

వరంగల్లు తాలూకాలోని పెద్దచెరువును బాగుచేయుటకై తామీరాతుశాఖవారు రూ ౬౦౦౦ లు మంజూరు చేసిరి.

గాంధిమహాత్ముని నంది పర్వత నివాసము

గాంధిమహాత్ముడు ఇక రెండువారములలో మైసూరుకు పోవుచున్నారు. అక్కడ మేనెలఅంతయు నందిపర్వతముపై విశ్రాంతిననుభవించుచు గడుపుదురు. మేనెల ౧వ తేదినాడు వారు వారాపట్టణము వదలి మహాదేవ దేశాయిగారితోను, వల్లభాయి పటేల్ గారితోను కలిసి మే ౧౧ వ తేదినాడు బెంగళూరు చేరగలరు. నందిపర్వతము అక్కడికి సుమారు ౪౦ మైళ్ళ దూరములో నున్నది మైసూరు ప్రభుత్వపు వనశాఖ ఇక్కడి సౌకర్యములను గమనించుచుండును.

నవీన దంతములు! దంతవైద్యము!

మా వద్ద అమెరికా దంతములు నూతన పద్ధతుల మీద సరసమైనధరకు తయారు చేయబడును. జీవితకాలమువరకు గ్యారంటీ. పండ్లనొప్పులు, పుచ్చులు, నోటి దుర్గంధములు అద్భుతముగా నివారణచేయబడును.

డాక్టర్ ఆర్. ఎస్. దుర్గయ్య, దంతవైద్యులు

దవాఖానా నిక్టరుఅండుకో.

సుల్తాన్ బజారు, హైదరాబాదుదక్కను.

ఉచితము

ఆరోగ్యపద్ధతులు పటములతో సహా రెండు దేశభాషలలో ఉచితముగా పొందుడు. ప్రతివ్యాధికిని ఔషధము యివ్వబడును. సలహా సమయము ఉదయం. ౭మండి౧౧గంటలు సాయంత్రం ౪ నుండి ౭ గంటలు.

దవాఖానా:—కవిరాజ, ధూల్ పేటరోడ్డు హైదరాబాదు.

శ్రీ కృష్ణ భవన్ రెస్టారెంట్

పచ్చయగు ఫలాహారములు మంచిభోజనము, ప్రయాణికులకు విశ్రాంతి సౌకర్యములు అన్నియు చౌకవెలలలో లభించగలవు. కిష్టనరి సామానులుకూడ ఇచట అమ్మబడును,

కే. యస్. కృష్ణయ్యరు, ప్రొప్రయిటర్ కింగ్ కోటిరోడ్డు, హైదరాబాద్ దక్కన్.

పాలిసీలు హాలీసాణెములో ఇవ్వబడును

స్టార్, పాలిసీలు రద్దుకానేరవు. పట్టాలు హాలీలో జారీచేయబడును. అపాయకాల విస్తరణ, ఆకస్మిక ప్రమాద మరణమువల్ల రెండింతల లాభము, శాశ్వత అశక్తతలాభములు, సరళమైన సరండరుగువిలువలు, గ్యారంటీచేయబడిన బోనసులు యింకను యెన్నియో లాభములు గలవు. వివరములకు వ్రాయుడు.

స్టార్ ఆఫ్ యిండియా ఐ. అండ్ జి. అష్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, (మదరాసు)

బ్రాంచి:— హనుమకొండ (దక్కను)

పి. యస్. శాస్త్రి,

డివిజనల్ ఆర్గనైజర్:— చదువుకొన్న ఏజంట్లు కావలెను—

నిజాంరాష్ట్రమునకు

ప్రాస్పెక్టసు ప్రతి ఒకటి సికిందారాబాదు — దక్కన్

జాయింటు స్టాకు కంపెనీల రిజిస్ట్రారు వద్ద సక్రమముగా నుంచబడి యున్నది.

ప్రాస్పెక్టసు

డి ఆంధ్రా కెమికల్ వర్క్సు, లిమిటెడు, సికింద్రాబాదు-దక్కన్.

(1913 సం॥ పు హిందూ దేశపు కంపెనీలచట్టము 8 ప్రకారము రిజిస్టరు చేయబడినది)

అనుమతిపొందిన మూలధనము, కల్దారు రూ. 200000. ఒక్కొక్కటి రూ. 50 ల విలువగల 4000 వాటాలుగ విభజింపబడినది. దరఖాస్తుతోకూడ రూ. 10 లును, వాటా అంగీకరించబడినప్పుడు రూ. 10 లును, మిగతదానిని మూడు సమభాగములుగా ఒక్కొక్కతడవ రూ. 10లవంతున మూడుమారులు కోరినప్పుడు చెల్లించవలయును. అట్లుకోరబడు ప్రతితడవకు నడుమ కనీసము ఒక్కనెలయైనను యుండవలయును.

మేనేజింగుఏజంట్లు, డైరక్టర్లు, వారిస్నేహితులు 1000 వాటాలకంటె అధికముకొరకు అప్పుడే దరఖాస్తులుపంపిరి.

డైరెక్టర్లు

గోపీకిషన్ ముర్లీధర్ గారు, ప్రొప్రైటరు, దివాన్ బహాదరు సేట్ రాంగోపాల్ లక్ష్మీనారాయణ, సికింద్రాబాదు.

యస్. పి. జగన్నాథ్ గారు, బి.యస్ సి. ప్రొప్రైటరు, పాపులర్ కెమిస్ట్సు, సికింద్రాబాదు.

టి. పూనంచందుగారు, మునిం, రాయ్ బహాదరు సేటు శ్రీకిషన్, సికింద్రాబాదు.

పింగిలి కోదండరామారెడ్డి, దేశముఖు, వజాజనాజిం, ఫౌజ్దారీ అవ్వల్, హైదరాబాదు— దక్కన్.

నవాబ్ మహమ్మద్ ఫయ్యాజల్లిఖాన్ జాగీర్దార్, ధావాడ, హైదరాబాదు— దక్కన్.

మేనేజింగు ఏజంట్లు

మెసర్సు యస్. పి. జగన్నాథ్ అండు కంపెని, సికింద్రాబాదు. రిజస్టర్డుఆఫీసు: స్టేషన్ రోడ్డు, సికింద్రాబాదు—దక్కన్.

ఈ కంపెని, సంఘముయొక్క మెమొరాండములో తెలిపిన కోరికలతోను, ప్రత్యేకముగా ఆయుర్వేద, ఆంగ్లేయ వైద్యవిధానముల ననుసరించి తయారుజేయబడిన ప్రత్యేకమందులను, సమిశ్రద్రవ్యములను, జీవసంబంధముగ యితరవస్తువులను ఎగుమతిదిగుమతులు చేయుటకును, వాటితో వ్యాపారముజరుపుటకును ఏర్పడినది.

మిగత వున్న సుమారు 3000 వాటాలు యిప్పుడు చందాలకు దొరుకును.

వాటాలకొరకు దరఖాస్తుకాగితముగాని, ప్రాస్పెక్టసు నకలుగాని కంపెనీయొక్క రిజస్టర్డుకార్యాలయములో దొరకును.

దేవాలయ మార్గమున ఉర్సుఊరేగింపు పోకుండ చేయబడుట

కొత్వాలుగారు సాయుధరక్షక భటులతో శాంతిసంరక్షించుట

హైదరాబాదు(దక్కను): ఏప్రిలు27:— హైదరాబాదు సమీపమునందున్న కొర్వ నుగ్రామమున హజరత్ సయ్యదు జలాలుద్దీన్ గోరీయుండెను. దీనిసమీపముననే ఒకదేవాలయము గలదు. గోరిదగ్గర క్రిందటి శనివారము ఉర్సుము జరిగెను ఉర్సు సమయమున పాకలను నిర్మించిరి. ఈ పాకలు దేవాలయమునకు చెందిన స్థలములో నిర్మింపబడుచున్నవని దేవాలయ ట్రస్టీలు ప్రభుత్వమునకు విన్నవించిరి. అందుపై ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు ననుసరించి దేవాలయముపైపునకుండు ద్వారమున వచ్చుటకుగాని వేరొక క్రొత్తమార్గ మేర్పాటు చేసిరి.

శనివారము రాత్రి యూరేగింపు పాతమార్గమునవచ్చెను, పోలీసువారు సిరికి అడ్డమువచ్చి సహేతుకముగ తిరుపును మాపించిరి. ఊరేగింపులో ౨౦౦౦ మంది ప్రజలుండిరి. వెంటనే పోలీసు కమీషనరు అయ్యంగారుగారలకు పోలీసువారు వెంటబెట్టుకొని వచ్చెను. ప్రభుత్వాధికారులుకూడ వచ్చిరి శాంతినెలకొల్పిరి ఊరేగింపును పాతమార్గమున వెళ్ళి వచ్చిరి అప్రాంతమున పోలీసువారు రాత్రి అంతా కావలా కాయుచుండిరి

పైకారణముల గోరుచుండెను. దీనికి ఉత్తర పైపున దేవాలయము, దక్షిణమున మసీదు గలవు. గోరీకి తూర్పున ఇదివరలో వ్యాగముండెను. ఇందులకు దేవాలయ అధికారులు అభ్యంతరము చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు ననుసరించి మసీదుపైపునకు క్రొత్త ద్వార మేర్పాటు చేసిరి ౨౦౦మంది హిందువులు దేవాలయమునందుండిరి. అందుచే కలహము సంప్రాప్తమగునేమోయని పోలీసు అధికారులు ముందుగానే తగు రక్షణ వహించిరి కొందరిని అక్కడనుండి కొంపోయిరి విషమ పరిస్థితు లేర్పడునను భయముచే లిగిన వెంటనే ఆయుధముతో పోలీసువారిని రప్పించిరి ప్రాతిద్వారము దేవాలయ సరిహద్దులలో చేరలేదని నిర్ణయించిన తర్వాతనే అమార్గమున ఊరేగింపును వెళ్లనిచ్చిరి.

శ్రీరాజరాజ నరేంద్ర గ్రంథాలయము

(విశేషా)

గ్రంథనిలయమునకు క్రొత్తపుస్తకము జరిగిన పిదప దాదాపుగ అయిమాసములలో దాదాపుగ వినుపదివేల రూపాయలు మూలధనము నాటక ప్రదర్శనముల వలనను దీపావళిభిక్షలవలనను సర్వములనుండి సమకూర్చబడినవి. దీనితో గ్రంథాలయమునకు ప్రాకారము కట్టించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉపాధ్యాయులగు శ్రీ గోవర్ధనులు నాయుడుగారు విలువగల సరిక్రొత్తయగు ఆరంపాణంప సైకిలు గ్రంథాలయోపయోగముకొరకు ఉచితముగా దయచేసిరి ఈమధ్య గ్రంథాలయ పాలకవర్గమునుండి యొక యుపాధ్యాయుడు రాజినామయిచ్చి సంబంధము తొలగించుకొనుటకు యత్నించినట్లు తెలిసినది ఇది గ్రంథనిలయమునకు దీఅని కొఅంత. ఈలోపము నారింప పాలకవర్గమువారు రాజీనామ ఉపసంహరించునట్లుచేయ ప్రయత్నించుచున్నారు అదృష్టవశమునదది నెరవేరిన గ్రంథనిలయము వృద్ధినొందుట కొటంకము ముండెను. ఈగ్రంథనిలయమును ఇంకనుస్మృతిలోనికితెచ్చి స్థానికములగు ప్రజాసంస్థలవన్నిటిని దీని యాజమాన్యములోనికి తెచ్చుటకు పాలకవర్గమువారు కృషిచేయుచున్నారు. గ్రంథాలయకార్యనిర్వాహకవర్గము సాయంకాలమువారు అపహారమంతో మాతృభాషయగు తెలుగులో సర్వము బోధించుట కనుకూలమగు హైదరాబాదు బాలికల కన్యాగుసాంగాంపవిట నొక నాటకాలము ఉచితముగ వాద్యములతో పట్టణమునండి త్తగ్గాకరమువలకు నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. బహుశ వేసవిసెలవుల అనంతరము విద్యాసంవత్సరము ప్రారంభమగునప్పుడు, క్రమముగా ప్రారంభింపబడు గ్రంథాలయము మాతృభాషాభి వృద్ధికోసముతో నానా వర్గములతో సేవచేసి ఉపయోగము నొందుచుండుట సంతోషకరము.

సర్కారె ఆలీ వారి చట్టము పసలి ౧౩౩౬ఫ విహార్ (౨) ప్రకారం రిజిష్టరు చేయబడినది

హైదరాబాదుకోఆపరేటివ్ ఇన్సూరెన్సు సొసైటి, లిమిటెడ్, ఫతేమైదానము

సంఘపాలక వర్గము

అధ్యక్షుడు	సహాయ అధ్యక్షుడు
మౌల్వి మహమ్మదు లియాఖతుల్లాగారు యస్. సి. యస్. పైనాన్సు కార్యదర్శి.	శ్రీయుత పండిత గోవిందరావు నాయక్, గారు. హైకోర్టు వకీల్.
గౌరవ కార్యదర్శి	ముఖ్యగౌరవ వైద్య సలహాదారుడు
శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ గుప్తాగారు యచ్. సి. యస్. తామీరాతు సర్కారె ఆలి లెక్కల పరీక్షకుడు	శ్రీయుత డాక్టరు మేజరు యం. జీ. నాయుడుగారు

నాజిము లు (అధిపతులు)

(౧) మౌల్వీ సయ్యదు ఫజలుల్లాగారు యస్. సి. యస్. సర్కారెఆలీ కోఆపరేటివు సంఘముల నాజిము

(౨) శ్రీయుత ప్రొఫెసర్ కె. [illegible] గారు [illegible]

(౩) మౌల్వీ ఖాజా మొయినుద్దీన్ అన్సారిగారు యస్. సి. యస్. పైనాన్సు సర్కారెఆలి సహాయ కార్యదర్శి

(౪) శ్రీయుత [illegible] గారు చార్టర్డు అకౌంటెంటు సహాయ సరసుమహాసబు సర్కారెఆలి.

నగరములోను, జిల్లాలలోను పరస్పర సహాయ విషయమునందు అభిరుచి గలిగియుండిన శక్తి, జ్ఞానము గల ఏజంట్లు [ప్రచారకులు] కావలయును దరఖాస్తులు పంపుకొనుడు

బ్యాంకర్సు

హైదరాబాదు కోఆపరేటివు డొమినియన్ బ్యాంకు [హైదరాబాద్]	హైదరాబాదు కోఆపరేటివు [illegible] బ్యాంకు [మహబూబు] సర్కారెఆలి జిల్లాలయొక్క కోఆపరేటివు బ్యాంకుల సహా

హిట్లరు జీవితము

౧-౫ వ పేజీ తరువాయి

నని హిట్లరుయే ఈసంఘముయొక్క ఉద్దేశము. ఈసంఘవ్యాప్తికై ప్రచురణలను, ప్రచారమును విసుగువిరామములేకుండ, భోజనము సంగతియైనను మరచి ప్రయత్నించుచుండెను. ఇతడు ఎంతవక్తృత్వశక్తి గలవాడు, యుక్తియుక్తముగను, నమ్మదగినదిగను, మిక్కిలి మనోహరముగను, ఉత్సాహవంతమైన వాగ్ధోరణితో ఉపన్యసించుచుండెను. ఇతని యుపన్యాసములు వినుటకు వేనవేలు ప్రజలు గుమిగూడుచుండిరి. ఎవరికేసంశయములు గలిగినను, నిరాటంకముగ వారి సంశయములు దీర్చుచుండెను. వీరి యుపన్యాసములు విన వచ్చినవారిని దేశభక్తులుగ మార్చివైచి తనపక్షమునందు గలుపుకొనుచుండెను. ముట్టమొదట ౭ గురితో స్థాపించిన సంఘమునందు వేనవేలు ప్రజలు చేరిరి. ఈసంఘముపైననే నేడు జర్మనీయొక్క భావి భాగ్యోదయము ఆధారపడియున్నది. హిట్లరే యీ సంఘమునకు ముఖ్యాధికారి. ౧౯౨౦ లో అతడు కార్మిక సంస్థకు అధ్యక్షుడుగా యెన్నుకొనబడెను. అతడు నిరంతరము రాత్రి పగలు అనువది లేక కార్మికోద్యమమును గురించి ప్రచారము చేయుచు ఇప్పటికిని వివాహము చేసుకొనుటకు తీరికలేక బ్రహ్మచారిగా యుండెను. కార్మికులకు, కర్షకులకు దాస్యవిముక్తి గల్పించుటలో హిట్లరు మార్గదర్శకుడాయెను. హిట్లరు కార్మికోద్యమము యొక్క ఉద్దేశ్యములు ఒక ప్రణాళిక రూపమున ౨౪-౨-౧౯౨౦ వ సం॥మున ప్రకటించబడినవి. అందు జర్మనీదేశ రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక పరిస్థితులు చక్కబరచుకొనుటకు ఒక విధానము తయారుచేసెను. దీనిని కొందరు సమ్మతించిరి. కొందరు సమ్మతించలేదు. ఈ ప్రణాళికయందు లోపములుగలవనియు, ఈ సూచనలు జర్మనీకి ఏవిధమయిన లాభము నీయవనియు బోల్షివిక్కులు ఖండించి, హిట్లరుకు ఎదురుగ ప్రచారము చేయ దొడంగిరి. కాని వారి ప్రచారమునకు ఏమాత్రము ప్రోత్సాహము లేకపోయెను. దినములు గడచినకొలది హిట్లరునందు భక్తియెక్కువాయెను. ఆయన చెప్పినట్లు మారుమాటాడక శిరసావహించుచుండిరి. క్రమక్రమముగా హిట్లరు పలుకుబడి హెచ్చెను. ప్రజలు తన ప్రణాళికయందు ఆమోదము చూపిరి. హిట్లరు తన ప్రణాళికను శాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టెను. సభ్యుల భోగవశము పోయెను గాని వారు త్రోసివేయలేకపోయిరి. హిట్లరు తనపట్టుదల విడక మరింత ఉత్సాహముతో ప్రచారము చేసెను.

శాసనసభను బెదరించుటు.

౮-౧౧-౧౯౨౩ వ తేదీ హిట్లరునకు శుభదినము. ఆ దినము ఒకేరియా నగరమందు శాసనసభా సమావేశము జరుగుచుండెను. ఆశాసనసభ ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసియుండెను. హిట్లరు తనకు నమ్మకమయిన కొంతమందిభటులను వెంటతీసుకొని వొక హోటలులో అ శాసనసభామంటప ద్వారమున ప్రజలందరు ఆశ్చర్యపడ అకస్మాత్తుగా దిగెను. హిట్లరు తట యీ సభయందు ప్రవేశించి సభాధ్యక్షుని దగ్గరకు పోయెను. అంతట హిట్లరు తన పిస్టలు తీసి పైకి కాల్చెను. ప్రజలందరు ఇది చూచి భయభ్రాంతులై ఏమిచేయుటకును తోచక నిర్ఘాంతపోయిరి. హిట్లరు తన ప్రణాళికను సభవారి ముందుపెట్టి దానిమీద సంతకము చేయవలెనని మొదట నిర్బంధించెను గాని [illegible] హిట్లరుతోటి సంప్రదించి [illegible] [illegible] హిట్లరు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఉత్సాహము, [illegible] సాహసమును చూచి ఆశ్చర్యచకితులైరి.

హిట్లరుని నిర్బంధము

హిట్లరు తన ప్రణాళికను గురించి [illegible] ప్రచారము చేయ దొడంగెను. ఈ ప్రచార ఫలితముగా జర్మనీయందు పెద్ద పోలీసు

[illegible] యులు లేరిరి. ఇతర హిట్లరు పార్టీ, కేంద్ర ప్రభుత్వము వారి పార్టీ, సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు మొదలగువారు. వీరిలో హిట్లరు పార్టీయందు గలను. కేంద్రపార్టీకి చెందిన ప్రభుత్వమువారును, వారి ఉద్యోగస్థులును హిట్లరు ప్రణాళికయందు అయిష్టము చూపిరి. ఈ రెండు పార్టీలకు గలిగిన భేదములవల్ల జర్మనీయంతయు కలవరగోళముగా నుండెను. హిట్లరును ఆయన సహచరులను విప్లవకారులుగా పరిగణింపబడిరి. వీరిని హతమార్చినగాని దేశమునందు శాంతియుండదని ప్రభుత్వము నిశ్చయించెను. ఒక దినమున హిట్లరు ఆయన సహచరులతో మ్యూనిచ్ నగరమున పోలీసువారు తుపాకులు గాల్చిరి. అనేకులు తుపాకిదెబ్బలకు గురియై మరణించిరి. హిట్లరుకు బలమయిన గాయములు తగిలెను. హిట్లరును పోలీసువారు బంధించి ఐదు సంవత్సరములు కారాగార శిక్ష విధించిరి గాని, దేశమునందు శాంతము ఏమాత్రము గలుగలేదు. శిక్షపూర్తికాకముందే ౧౯౨౪ వ సంవత్సరమున డిసెంబరు మాసమునందు హిట్లరు వదలివేయబడెను.

నాజీపార్టీ స్థాపన

హిట్లరు జైలునుండి విడుదలైవచ్చిన తరువాత ఆయన పలుకుబడి హెచ్చెను. హిట్లరు ఉద్యమము విడనాడలేదు. మరల దేశమంతయు తిరిగి ప్రచారము చేసెను. ప్రజలనేకమంది తనపార్టీయందు చేరిరి. ఎక్కడచూచిన హిట్లరుఅని పేరే, ఎక్కడ వినినా హిట్లరును గురించియే చెప్పుచుండిరి. జర్మనీ యంతయు హిట్లరు మయమైపోయెను. అతని నిష్కళంకదేశాభిమానము, యాతని దృఢసంకల్పములను ప్రజలు అచ్చెరువొందసాగిరి. ఈతని మాటలు దేశములో చెల్లుబడియగుచుండెను. ఈపరిస్థితులలో హిట్లరు ఒక నూతన పార్టీని స్థాపించెను. దీని పేరు నాజీపార్టీ. ఈ పార్టీకి హిట్లరు సర్వాధికారి. హిట్లరు నాజీపార్టీని స్థాపింపచేయుటకు పలుబాధలుపడెను. పిటికి తోడుగ సర్వాధికారియగు హిండెన్‌బర్గు హిట్లరు పార్టీని అణగద్రొక్కుటకు సర్వశక్తుల ధారపోసెను కాని ఏమియుచేయలేక పోయెను. హిట్లరునే ప్రజలు ప్రేమించుచుండిరి.

ఉన్నతస్థానాక్రమణ

జర్మనీదేశపు ఛాన్సలర్ పదవి ఎన్నికలు జరిగెను. ఛాన్సలర్ పదవికి హిట్లరు హిండెన్‌బర్గు పోటీచేసిరి. [illegible] హిండెన్‌బర్గు గెలిచెను. అంతమాత్రమున నే హిట్లరు అధైర్యము చెందక మరుసటి సంవత్సరము అనగా ౧౯౩౩ ఛాన్సలర్ పదవికి పోటీచేసెను. అప్పుడు హిట్లరుకు మిత్రభేదిపోయినవచ్చెను. హిట్లరు జర్మనీదేశపు సర్వాధికారి ఆయెను. జర్మనీ బాగోగులు హిట్లరుమీద ఆధారపడియుండెను. హిట్లరు విజయమునకు ప్రజలు ఉత్సవములు జరిపి తమసంతోషము వెల్లడించిరి. జనవరి ౩౦ వ తేదీన జర్మనీదేశపు రీచ్‌స్టాగ్ సభకు అధ్యక్షత వహించెను. జర్మనీదేశములో చిన్నకుటుంబమున పుట్టి ఉన్నతపదవిని బొందిన జర్మనీయులలో హిట్లరు మొదటివాడు.

హిట్లరుజీవనము

హిట్లరు నిరాడంబరజీవి, శాకాహారి. సిగరెట్లు మొదలగు మత్తుపదార్థములను ఈయన త్రాగడు. హిట్లరు దేశభక్తుడు. [illegible] సామాన్య జీవనము చేసి ప్రజలను సంతోషపెట్టుచుండెను. ఈయన నిరాడంబరజీవనము చూచి ప్రజలు అనుసరించుచుండిరి. జర్మనీదేశపు కల్యాణమే ఈయన జీవిత పరమావధి.

స్త్రీలకు సైనికశిక్ష

[illegible] భాగ్యోదయము స్త్రీలవల్లనే [illegible] [illegible] [illegible] విద్య [illegible] [illegible] స్త్రీలకు [illegible] స్త్రీలు దేశసౌభాగ్యము [illegible] సహితము [illegible] ఏర్పాటు చేయుచుండెను

సామాన్యజీవనమత

[illegible]

మునుపలేదు. బీదజనులతో కలసిమెలసి [illegible] సర్వశక్తి [illegible] వారి బాగోగులను విచారించుచు [illegible] లేదు. ఆయన జర్మనులు ఆదర్శపురుషుని గాను తాను జర్మనీదేశమునకు సర్వాధికారి [illegible] [illegible] యని ఏమాత్రము గర్వము లేదు. బీదలకు [illegible] [illegible] అనేక [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] బీదసాదలకు [illegible]